

BONUM PUBLICUM

Nemzeti Közzolgálati Egyetem • 1808 • 2012

Egyetemi folyóirat

Bakondi György,
a katasztrófavédők főnöke

Kun Szabó István,
Pro Urbe díjas

Boross Péter,
egyetemünk díszdoktora

Jegyzeteidet és kedvenc ajándéktárgyaidat keresd decembertől a webshopban is!

www.nkeszolgáltato.hu

Lapindító gondolatok

Újságot alapítani és újtára indítani nemcsak felemelő, de felelősségteljes érzés is. Mindkét érzés birtokában, a lap jövőjét illetően reményekkel telve köszöntöm új egyetemi magazinunk valamennyi olvasóját.

Egyetemünk jogi és szellemi elődei között tartja számon az 1808. évi VII. törvénycikkkel meg-alapított Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémiát. Eleink több mint kétszáz éve is tudták, hogy a fegyveres és a civil állami szolgálat és főként az ezekre való felkészülés szorosan össze-tartoznak, s a törvényt is e szellemben szövegezték meg. 2012 óta folyik az egykori akadémia történeti főépületének műemléki rekonstrukciója, és – mivel a munkálatok jól haladnak – hamarosan birtokba is vehetjük új campusunk központi épületeként.

Nemcsak fizikai, de szellemi honfoglalás is lesz majd az a 2014. márciusi, tavaszi nap, amikor egyetemünk költözik a Ludovikára! Sem a fejlesztések, sem a munka nem áll majd meg akkor, a kormány által kitűzött fejlesztési program szerint korszerű, új épületek jönnek létre, és a teljes Orczy-park is megújul „kezeink által”.

Egyetemünk a „civil” és „egyenruhás” életpályák közötti meghatározó kapcsolat, az őket mindennél erősebben összekötő szolgálat nemes hagyományát is feleleveníti, amikor a közigazgatási, a rendészeti és a katonai szolgálatra készíti fel hallgatóit, és folytatja kutatási tevékenységét. Képzéseink minősége közvetlen hatással van a magyar állam működésének színvonalára. egyetemünk az új magyar alaptörvény több rendelkezésében is érintett jó állam, jó kormányzás és a jó közigazgatás eszméinek a megvalósításához járul hozzá alap- és mesterképzéseivel, doktori programjaival, egyre bővülő kutatásaival.

Sok szempontból sajátos egyetemünkről sem hiányozhat azonban egy olyan fórum, mely az intézmény belső életének fontos kérdéseivel és a bennünket körülvevő felsőoktatási és tágabb állami környezet eseményeivel és szereplőivel foglalkozik. Ebből a célból alapítottuk ezt a lapot, amelynek választott címe **Bonum Publicum**, azaz Közjó.

Jó olvasást kívánok minden egyetemi polgárnak, minden partnerünknek és minden érdeklődőnek!

Áldott Karácsonyt és boldog új esztendőt kívánva:

Patyi András
rektor

TARTALOM

Egyetemi hírek, információk
03

Egyetemünk új díszdoktora:
Boross Péter korábbi miniszterelnök
06

Az év egyetemi eseményei
képekben
10

Ágyúgolyófutam
Zrínyi-Újvár feltárása
12

Új campusunk, a Ludovika
18

**„Ez nem könnyű,
de szép hivatás”**
Bakondi György katasztrófa-
védelmi főigazgató
22

Történelmi arcképcsarnok:
Széll Kálmán, Deák kedvence
26

Hírek a felsőoktatás világából
30

Harmincéves
az iskolaszövetkezet
32

Keleti nyitás:
a kínai kapcsolat
34

Pro Urbe Budapest díjas:
Kun Szabó István
dandártábornok
36

Nők a közszolgálatban:
Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet
ombudsmanhelyettes
40

A rendőrtisztképzés
története
42

Anekdoták a múltból:
Máthé Gábor professzor
az Államigazgatási Főiskoláról
mesél
46

Megújuló alapokon
a közigazgatási vezetőképzés
48

Hírek a közigazgatás világából
50

Egy egyetem – közös modul
52

Gólyabálok képekben
54

Fiatalkorú tehetségeink:
Tadissi Yves Martial sportkaratés
56

Sport:
egyre több labda kerül a kosárba
58

Programajánló
59

A hónap embere:
Csordás Ákos, az X-Faktor sztárja
60

Egyetemünk rektora a Nemzeti Választási Bizottság elnöke

Prof. Dr. Patyi András egyetemi tanárt, az NKE rektorát választotta elnökévé a szeptember 30-án este tartott alakuló ülésén a Nemzeti Választási Bizottság (NVB). Az elnökhelyettes dr. Bozsóki Éva lett. Mindkét döntést egyhangúlag támogatta a testület. Az NVB megalakulásával az Országos Választási Bizottság mandátuma megszűnt. A tagok mandátuma kilenc évre szól.

A Magyar Tudomány Ünnepe

A szürkeállomány - más szóval a tudástöke - korunk legfontosabb nyersanyaga - mondta prof. dr. Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia volt elnöke a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Szenátusának a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából tartott nyilvános ülésén, november 7-én.

A tudomány ma már globális iparág - mondta ünnepi beszédében prof. dr. Patyi András, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rektora. Az intézménynek azon kell munkálkodnia - tette hozzá - hogy az egyetemeket értékelő nemzetközi rangsorokon a Nemzeti Közszolgálati Egyetem is megjelenjen.

Az eseményen Boross Pétert, Magyarország egykori miniszterelnökét díszdoktorává avatta az egyetem. Ugyancsak díszdoktori címet vehetett át az ünnepségen prof. dr. Szabó Dénes, a Montreali Egyetem nyugalmazott egyetemi tanára, az összehasonlító kriminálisztika tudományában kifejtett nemzetközi munkásságának elismeréseképpen.

A Boross Péterrel készített interjúkat lapunk 6-9. oldalán olvashatják.

Elismerések az egyetem polgárainak

Pro Scientia aranyérmeket vehetett át november 18-án a Magyar Tudományos Akadémián Juhász Ágnes Orsolya, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának hallgatója, okleveles rendészeti vezető. A fiatal kutató az akadémián megkapta a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium különdíját is.

A rendezvényen Prof. Dr. Padányi József mérnök dandártábornok, az egyetem intézményfejlesztési és stratégiai rektorhelyettese és dr. Szelei Ildikó, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar oktatója mestertanári címet vehettek át.

Munkájának elismeréseként az Országos Tudományos Diákköri Tanács Aranyérem kitűzőt adományozott dr. Kis Norbert egyetemi docensnek, az NKE továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettesének.

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) 1951-ben indult, a megmérettetésén a legkiválóbb teljesítményt nyújtó diákok mutakozhatnak be minden második évben. Az aranyérmeket azok a diákok vehetik át, akik a legmagasabb teljesítményt nyújtották a versenyben. A mestertanári minősítést azok kaphatják meg, akik legalább tíz éve kiemelkedő minőségű munkát végeznek az OTDK-s diákok felkészítésében.

Minőségügyben is élen jár az NKE

A hazai felsőoktatásban elsőként a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen készült minőségstratégia. A koncepciót az intézmény által szervezett minőségügyi konferencián mutatták be az egyetem vezetői az Emberi Erőforrások Minisztériuma felsőoktatási és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közigazgatási államtitkárának jelenlétében.

Patyi András, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rektora emlékeztetett arra, hogy idén a tavalyihoz képest 20 százalékkal nőtt a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre jelentkezők száma, miközben országosan 10 százalékos csökkenés volt tapasztalható. A rektor a többi között szövegét az intézményből irányított ÁROP-projektek megvalósításáról, a hazai felsőoktatásban egyedülként itt működő Közigazgatás-tudományi Doktori Iskóláról, valamint a közös modulok képzéséről is, amelyet az egyetem minden alapképzésben tanuló hallgatójának el kell végeznie.

Bonum Publicum, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem havilapja

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem megbízásából kiadja az NKE Szolgáltató Kft.

Felelős kiadó: Fülöp Lajos ügyvezető igazgató • **Főszerkesztő:** Schulek Csaba • **Szerkesztő:** Szöőr Ádám

Állandó munkatársak: Ecker Klaudia, Kóti Gergő, Kovács Zsolt, Németh Fanni, Takács Péter, Varga Mátyás

Fotó: Szilágyi Dénes, Vulevity Zsuzsanna • **Grafika, tördelés:** Sármay Mónika

Nyomda és terjesztés: NKE Szolgáltató Kft.

A szerkesztőség címe: NKE Szolgáltató Kft., 1118 Budapest, Ménesi út 5. • A szerkesztőség e-mail címe: sajtó@uni-nke.hu

A szerkesztőség telefonszáma: 06-1 432-9000/29834 • Hirdetésfelvétel: nkenonprofit@uni-nke.hu, 06-70 410-3285

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Intézetvezetőnk az új ombudsmanhelyettes

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébetet választotta meg a parlament a nemzetiségek jogainak védelmét ellátó ombudsmanhelyettesnek. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nemzetközi Intézetének vezetőjét, a Pécsi Tudományegyetem volt dékánját Székely László, az alapvető jogok biztosa jelölte a tisztségre. Parlamenti meghallgatásán a szakember folyamatos kommunikációt ígért a nemzetiségi szervezetekkel.

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébettel lapunk 40-41. oldalán olvashatnak interjút.

Elismerés az árvízi védekezésért

A júniusi rendkívüli dunai árhullám levonulásának eredményes és hatékony kezelésében nyújtott segítségért oklevelet és emléklapokat adományozott a Nemzeti Közzolgálati Egyetemnek dr. Pesti Imre kormány megbízott a Fővárosi Védelmi Bizottság őszi ülésén. Az árvízi védekezésben intézményünk több száz hallgatója és oktatója vett részt.

Elindult a katonai vezetőképző tanfolyam

A honvédség felső vezetése új alapokra kívánja helyezni a vezérkari képzést, hogy stratégiai rálátású, modern gondolkodású, hazai és nemzetközi gyakorlati tapasztalattal, ismeretekkel rendelkező vezetőket képezzenek. Az idén 23. évfolyamát kezdő tanfolyam hazánkban a legmagasabb szintű katonai képzést jelenti. A megújult rendszerben ez az első tanfolyam, amelyen külföldi – így például orosz, olasz, német és kínai – hallgatók is részt vesznek.

A beiskolázott főtisztek a képzésen megismerhetik a Magyar Honvédség, valamint a magyar állam- és közigazgatás teljes spektrumát. A 2013-as képzési programot az intézmény a korábbiaktól eltérően egy négyfős, úgynevezett mentori csoport segítségével bonyolítja le. Az előadásokat hazai és külföldi felső vezetők, illetve elismert előadók: katonai- és civil tanárok tartják.

Felvételi: egyre népszerűbb az NKE

A felvételi jelentkezésekből kiderült, hogy a Nemzeti Közzolgálati Egyetemet első helyen választó diákok aránya 20 százalékkal, vagyis mintegy ezer fővel nőtt az előző évihez képest. Legtöbbször a nemzetközi igazgatás szakra, illetve a bünyügyi igazgatás szak bünyügyi nyomozó szakirányára jelentkeztek. Az évet 2200 elsőéves kezdte meg, szemben a tavalyi 1900-zal. Az egyetemen idén folytatják a kormányablakok ügyintézőinek képzését is.

Egyetemi ajándéktárgyak és ruhák

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem motívumaival ellátott táskákat, poharakat, pólókat és pulóvereket lehet kapni októbertől az intézmény karain működő új ajándékoltokban. A termékeket augusztus 30-án mutatták be az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat és az NKE Szolgáltató Nonprofit Kft. közös rendezvényén, a Közigazgatás-tudományi Karon. A tervek készítője a Unifashion Kft., a U-Style termékek gyártója, számos hazai felsőoktatási intézmény, például az Óbudai Egyetem és az ELTE partnere.

Magyar Sportszillag a Közzolgálati Egyetemen

Judóban elért kiváló nemzetközi sporteredményeiért Magyar Sportszillagok Ösztöndíjban részesült Urbancsik Tamás Sándor, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karának hallgatója a 2013–14-es tanév első félévére. Az országban összesen 111 kimagasló eredményességű sportoló vehette át a komoly anyagi támogatást is jelentő ösztöndíj díszoklevelét, az olimpiai érmeektől kezdve a kontinensbajnokságok dobogós helyeire várt fiatalokig, összesen hat kategóriában.

Katasztrófavédelem: a jövő tisztikarát képezik az egyetemen

„Mi itt, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézetében a jövő tisztikarát képezzük. Nem tudósokat, laborasszisztenseket vagy műértőket, hanem a katasztrófavédelem gerincének következő generációját” – mondta dr. Bakondi György tűzoltó altábornagy, a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságának vezetője október 31-én, a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen tartott előadásán. Kijelentette ahhoz, hogy a jövő katasztrófavédelmi vezetői felelősséggel és az elvárt színvonalon végzhessék feladataikat, elengedhetetlen a gyakorlatorientált, átfogó, szakmailag értékelhető képzés, amelynek végeztével a kar hallgatói sokrétű szakmai tudásra tesznek szert, és ennek köszönhetően a katasztrófavédelem szinte bármely szakterületén képesek lesznek helytállni.

A dr. Bakondi György főigazgatóval készített beszélgetésünk lapunk 22-25. oldalán olvasható.

Elsőbálozó egyetem

Megtartotta első egyetemi bálját a Nemzeti Közzolgálati Egyetem. November 8-án, pénteken a Stefánia-palota dísztermében, a tudomány napjának tiszteletére rendezett esten több mint kétszáz egyetemi dolgozó, oktató, hallgató és partner ünnepelt. Prof. Dr. Patyi András rektor és prof. dr. Szakály Sándor tudományos rektorhelyettes köszöntőbeszédei, a vacsora és a tombola után profi táncosok – köztük egyetemünk egy hallgatója – és Magyarország legnagyobb partyzenekara, a Cool Miners szórakoztatta a bálzókat.

Átadták az év katasztrófavédelmi díjait

Egyéni és intézményi kategóriában is osztották ki katasztrófavédelmi díjakat a Nemzeti Közzolgálati Egyetem november 7-i ünnepi szenátusi ülésén. A katasztrófavédelmi díjat az alapítók – köztük az NKE – azért hozták létre, hogy a nemzeti értékeinket képező természeti és épített környezet megóvásában aktívan tevékenykedő és kiemelkedő eredményt elérő természetes és jogi személyek munkáját elismerje és támogassa.

Egyéni kategóriában az iparbiztonság szekciójában Szabó Ágnes, a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatársa, a polgári védelem szekciójában Teknős László, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézetének munkatársa, az NKE Katonai Műszaki Doktori Iskola hallgatója nyerte, míg a tűzvédelem szekciójában Murai László, a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatársa vehetett át díjat.

Az intézményi kategóriában a Pécsi Tudományegyetem Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Kar Juhász Jenő Szakkollégiumának építőmérnöki tagozata nyert, a díjat Petri Endre László, a szakkollégium elnöke vette át.

A Ludovikától a Nemzeti Közzolgálati Egyetemig

A Ludovika 1808-as alapításától kezdve az intézmény jogelődjeivel kapcsolatban keletkezett dokumentumokból nyílt kiállítás az intézmény Hungária körüli campusának könyvtárában. A kiállításon megtekinthető a Ludovika alapító okiratának másolata is. A tárlókban láthatók folyóiratok, egyetemi almanachok, korabeli ház- és szolgálati rend, illetve tanrend is.

A Ludovika történetéről további információkat is megtekinthetnek olvasóink magazinunk 18-21. oldalán.

Egykori katonatisztek elismerése

A 75, illetve a 70 évvel ezelőtt avatott egykori ludovikások és bolyaisok jubileumi diplomaátadóját tartották meg szeptember 25-én a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen. Emlékdiplomát, illetve Rubin díszoklevelet kaptak azok a tisztek, akiket a Bolyai János Honvéd Műszaki Akadémián, a M. Kir. Honvéd Ludovika Akadémián vagy a M. Kir. Horthy Miklós Honvéd Repülő Akadémián 1937. augusztus 20-án, illetve 1942. június 18-án és december 6-án avattak tisztte.

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének jelvényét vehették át dr. Szakály Sándor, dr. Szabó Péter és dr. Ravasz István hadtörténészek annak elismeréseként, hogy írásait a Bajtársi Híradó során sokszor használhatta fel forrásként.

További híreink a www.uni-nke.hu weboldalon

BOROSS PÉTER

Államtitkár, belügyminiszter, majd kormányfő. A Pázmány Péter Tudományegyetem Jogi Karán tanult, annak jogutódjában szerzett diplomát 1951-ben.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc idején a Budapesti Forradalmi Bizottság és a Magyar Értelmiség Forradalmi Tanácsának tagja. 1957-ben a forradalmi tevékenységei miatt letartóztatták, majd internálták. 1965-ben a Dél-pesti Vendéglátóipari Vállalat igazgatóhelyettese lett, majd 1971-ben kinevezték a vállalat igazgatójává. Innen vonult 1989 februárjában nyugdíjba.

A rendszerváltást követően az Antall-kormányban először a Miniszterelnöki Hivatal politikai államtitkára volt, majd „titokminiszter” lett. 1990 decemberében kapta meg a belügyi tárca vezetését, így Antall József helyettese lett. A kormányfő 1993. december 12-én bekövetkezett, éppen húsz évvel ezelőtti halála után az Országgyűlés Magyarország miniszterelnökévé választotta.

1994–1998 és 2006–2009 között az MDF országgyűlési képviselőjeként tevékenykedett, 2010 januárjában otthagyta a pártot.

2010. június 6-tól az Orbán Viktor miniszterelnök mellett működő és az új alkotmány koncepcióját kidolgozó testület tagja. Jelenleg a Nemzeti Emlék- és Kegyeleti Bizottság, valamint a Szabadságharcosokért Közalapítvány elnöke.

A RENDŐRNEK BIZTONSÁGÉRZETE, ÖNBIZALMA KELL HOGY LEGYEN

Boross Péter 20 éve lett miniszterelnök

A nyugodt erő – ez volt a rendszerváltó párt, a Magyar Demokrata Fórum egyik jelmondata. Az MDF ma már múltó emlék, egykori tagjai közül azonban van, akire mind a mai napig illik ez a jelző. Boross Péter egykori belügyminiszter, majd miniszterelnök egy személyben jeleníti meg a határozott, de nyugodt, megfontolt politikus karakterét.

Szöveg: Szőőr Ádám

A közelmúltban díszdoktori címet kapott a Nemzeti Közzolgálati Egyetemről. Hogyan fogadta ezt, és milyennek látja az intézmény első két évét?

Bár a szervezeti kérdésekkel én kevésbé foglalkoztam, megvan a logika abban, hogy a korábbi intézményeket egy egységes szellemiségbe integrálták, amelynek az a neve, hogy közzolgálat. Remélem, hogy ezt a műfajok közötti jelentős különbségek miatt kellő szelekcióval tették, mert akkor érvényesülhet igazán az eredeti szándék, hogy közösségi szolgálatra képezzenek itt embereket. Fenntartással mondom, de talán még az átjárhatóság bizonyos csírái is feltételezhetők az alapítói szándék mögött. Ami pedig a díszdoktori címet illeti, örömteli meglepetésként ért, hogy személyemet erre a célra kijelölték vagy alkalmasnak találták. Nem számítottam erre. Mozdonyvezetőtől kezdve sok minden szerettem volna lenni gyerekkoromban, de arra nem gondoltam, és nem is láttam annak reális esélyét, hogy egy egyetem díszdoktora címmel hívalkodjak a nagyvilág előtt. Újra végig-

gondoltam a belügyministerségem időszakát, amikor a rendszerváltó joganyag, sok vonatkozásban közjogi joganyag, ott, a belügyminisztérium műhelyeiben megszületett, hogy talán ez volt az az ok, ami miatt eszébe jutottam az arra illetékeseknek, hogy engem erre a címre jelöljenek. Az egy külön érdekesség, hogy velem egy időben egy nemzetközi tekintéllyel bíró professzort – akit Szabó Dénesnek hívnak – is ezzel a címmel illettek. Vele ugyanis nagyon régi a kapcsolat, annak idején a kőszegi katonaiskolában egygel alattam járt. Aztán a negyvenes évek végén, érettségi után Lámfalussyval együtt – jó barátok lévén – disszidált, és jelentős nemzetközi karriert futott be.

Azóta nem is találkoztak?

Szerencsére találkoztunk, hiszen nagy segítségemre volt, amikor belügyminiszter lettem. Megkértem, hogy bizonyos dolgokat szemléljen meg, mivel kriminálpszociológus lévén a bűnözés kérdéskörében jártas emberrel van szó.

Nincs demokrácia, ha nincs rend.

Sokszor romboló zárótüzek mellett is nemzetként meg tudtunk maradni.

A Nemzeti Közszerződés Egyetemen, ma már egy integrált intézményben képezik a jövő rendőrtisztjeit, katonatisztjeit és a civileket. Milyenek látja ma a rendőrség helyzetét? Megfelelő-e a közbiztonság, a közrend? Köztudomású, hogy ön egy rendpárti ember.

Ettől mindenki viszolyog, hogy annak minősítsék, mert olyan reakciós fuvallata van ennek a szónak, én azonban ezt vállalom. Nincs demokrácia, ha nincs rend. És ezt jó volna azoknak is tudomásul venni, akik pártolják azokat a magatartási aberrációkat, amelyek a közvetlen környezetet vagy másokat rendkívül zavarnak, de a személyiségi jogok elfogult imádatában megengedhetőnek tartják. Nos, én nem. Ez épp olyan dolog, hogy az ember mit tekint prioritásnak: az egyén szabadságát egészen a szabadosságig, vagy más értékeket, a családvédelmet, nevelést, a nevelés szigorát, ha szükséges. Itt egy jelentős felfogásbeli különbség van jelenleg a magyar közéletben, illetve még a magánviszonyokban is. A rendőrség működésében nagyon fontos, hogy a rendőrnek biztonságérzete és önbizalma legyen. Ezért is lenne jó, ha most már véglegesen le lehetne zárni a 2006-os zavargások kapcsán felszínre került rendőri ügyeket.

Ennek az elhúzóda sokat árt a rendőrség megítélésének. Tehát az a rendőr, aki úgy megy ki az utcára, hogy spekulál, hogy most emelheti-e a gumibotját, vagy nem, az nem lesz jó rendőr. A rendőrségnél egyébként fontos változások zajlottak le, úgy látom, hogy a belügyminiszter jól tartja kézben az állományt. Viszonylag gyors elfogások vannak a súlyosabb ügyekben is, ez mindig meghatározó a rendőrség munkájának megítélésében.

A rendőrtisztek képzésénél mi a legfontosabb teendője az oktatóknak?

Én ezt a kérdést összekapcsolnám a katonatiszti képzéssel. Mindkét esetben a legfontosabb, hogy magabiztos rendőrök és katonák kerüljenek ki az intézmény falai közül. Kell, hogy egy ország közvéleménye felismerje, hogy igazán határozott döntéseket csak az tud hozni, aki kellően magabiztos. Ezért ez a képzés elsősorban nevelő folyamat. Rendkívül nagy hangsúlyt kell fektetni az öntudatra, különösen az egyenruha-viselési öntudatra. Jobbnak látnám ezt az egész képzési folyamatot tizennégy évesen kezdeni, hiszen ebben a korban jobban lehet előhívni ezeket a személyiségjegyeket. Az oktatói karnak kell felismerni, hogy roppant fontos a szakmai tudás, de még fontosabb az azt meghatározó emberi háttér és tartalom.

Szerepet vállalt Magyarország alaptörvényének az előkészítésében. Vannak olyan vélemények, hogy az alaptörvény megszületésével párhuzamosan az alkotmánybíróság jelentősége csökkent, így elvesztette a demokratikus államokban betöltött kormányzati kontroll szerepét.

1989-ben a rendszerváltó erők egyik legfontosabb célja, szándéka az volt, hogy legyenek szabad választások. Ekkor még itt állomásoztak a szovjet katonák, a katonai puccs lehetőségét sem lehetett kizárni. Nem volt más lehetőség, mint megegyezni. Az alkotmány nem jól sikerült akkor, érződött rajta egy túlzott törekvés, hogy minden legyen benne. Az alkotmány és annak az Alkotmánybíróság általi tag értelmezése az akkori kormány mozgásterét is beszűkítette, nem tette lehetővé az ország átalakításának határozottabb jellegét. Az igazságtételi folyamat is alkotmánybírói akadályokba ütközött, az elévülés értelmezése miatt. Az Alkotmánybíróság most szerintem a megfelelő helyén van. Fontos lépés volt a kormány részéről az is, hogy megszüntette annak a lehetőségét, hogy valaki egyszerre polgármester és parlamenti képviselő lehessen, ez ugyanis sokszor torz emberi viszonyokat eredményezett.

Ha már emberi alkatokról beszélünk, akkor a rendszerváltást követő két-három parlamenti ciklusban még sok olyan politikus ült a különböző frakciókban, akiknek volt egyfajta egyéniségük, akár a pártjától független, eltérő véleményük is, mondhatni, színesebb volt a Ház működése, mint most.

Ezek az ön által említett határozott egyéniségek, akik személyesen is ismertek voltak, és határozott magánvéleményük volt, tulajdonképpen szétforgácsolták a saját pártjukat. Ahol tömegdemokrácia van, ott csak fegyelmezett csapattal lehet eredményt elérni. Amelyik pártban sikerül megteremteni azt a felfogást, hogy csak akkor

érhetünk el valamit, ha egységesek maradunk, ha a belső viták után a tagok tudomásul veszik, hogy a többségi döntés mellett ki kell tartani, ott esély van választást nyerni. Ez pedig esélyt ad kormányzati munkára. Ez különösen igaz a mai tömegdemokráciákban, ahol a választópolgárok például a televízió képernyőjén keresztül folyamatosan elérhetőek és befolyásolhatóak is.

Szintén elég sokan fogalmazzák meg azt a véleményt, hogy a politikai kultúra jelentősen romlott a rendszerváltás óta.

A kultúra általában rengeteget romlott, amióta az úgynevezett amerikai szellem benyomult hozzánk is. Európa elvesztette a maga kulturális pozícióját, ez tehát nem magyar sajátosság. Ez konkrétan látszik például a közoktatásban, ahol sajnos gyakori, hogy például a diák visszafordul a tanárnak. A parlamenti munka során is sokat változott a politikai kultúra színvonala. Az első ciklusban azok a kifejezések, hogy „gazember” meg hogy „hazudik”, még botrányt okoztak, ma már sajnos szinte köztözlőként használatosak. De például az én koromban még nagy bűn volt zsebre dugott kézzel beszélni a másikhoz, ma már a világ vezetői politikusai is sokszor ezt teszik.

Huszonhárom évvel a rendszerváltás után van-e még jelentősége az ügynökmúlt tisztázásának, és eddig miért nem sikerült ezt megtennie a politikának?

Az alapvető gond, hogy az érintetteknek két típusa van: üzött sorsú emberek kényszerből, és gazemberek előmeneteli érdekből vállalták az ügynöki munkát. És ezek egy listán összekeveredtek, ez pedig így tarthatatlan. Egy megromlott kor áldozatait és bűnöseit összekeverni nem lehet.

Szétválasztani lehet?

Én több alkalommal felvettem, hogy kell egy vegyes összetételű bizottság, amelynek tagjai nézzék meg, hogy kik, milyen életsorsból biggyesztették oda aláírásukat

a szervezőknek, majd utána nézzék meg, hogy mit tettek. Az külön probléma, hogy apák, nagyapák, akik már nem élnek, de nevük megjelenik különböző listákon, és a teljesen ártatlan gyerek, unoka miként reagál erre. Hogy megy ki a temetőbe azt követően halottak napján? Ezt szép lassan most már felfalja az idő. De tulajdonképpen már meg is oldotta, hiszen rikácsol valaki valamit a televízióban, az emberek pedig tesznek rá. Sokan, amikor megtudták, hogy ki jelentett róluk, nem tudtak mit kezdeni ezzel a helyzettel. Szinte zavarba jöttek, még ők érezték kínosan magukat. Én tudom, hogy sokan megérdemelnék, hogy kiderüljön a nevük, de ma már sokkal többen vannak azok, akik már nem élnek, és az ártatlan utódokat érné ez a trauma.

Miniszterelnök úr, gondolom, hogy az alaptörvényről, az ügynökmúltól, a rendszerváltás időszakáról vagy miniszterelnöki munkájáról sokan kérdezik mind a mai napig. Engem az érdekelne így a beszélgetés végén, hogy mi az, ami most a legjobban foglalkoztatja.

Elnöke vagyok a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottságnak, valamint a Szabadságharcosokért Közalapítványnak is. Mégis most leginkább az érdekel, hogy a gyakorlatban is sikerüljön összehozni egy olyan intézetet, amelyik a magyar történelem 1945 óta tudatosan eltorzított tényeit a nemzeti önérték érdekében is helyreállítja. Január elején kezdi meg a működését egy kormányhatározat értelmében a Veritas Történetkutató Intézet, amely reményeim szerint elkezd dolgozni és bemutatni az elmúlt százötven év történetét, méghozzá „a nemzettudatot erősítő céllal”. Helyre kell ugyanis állítani azt a csodálatos magyar képességet, hogy sokszor romboló zárótüzek mellett is nemzetként meg tudtunk maradni. Egyszer végre el kell jönnie annak az időszaknak, amikor az igazság akkor is kimondatik, ha a több generációba belenyomott tévhitet már azoknak is eltorzították az ismeretanyagát, akiket egyébként jó szándék vezérel.

Prof. Dr. Patyi András rektor átadja az NKE díszdoktori oklevelét

2013 PILLANATA

Padányi tábornok előadás közben

ÁGYÚGOLYÓFUTAM

A török elleni harc, 350 év távlatából

Padányi József mérnök tábornoknak, az NKE rektorhelyettesének irodája olyan, mint egy múzeum. Antikváriumok ékköveinek is beillő könyvek, térképek, rajzok, makettek, plakettek, és ami a legérdekesebb, 17. századbeli, 350 éves ágyúgolyók szerteszét. De mindez egyetlen téma köré csoportosul: Zrínyi-Újvár, Zrínyi Miklós alig három évet megélt erődítményének története és feltárása köré.

Szöveg: Schulek Csaba

Prof. dr. Padányi József: Hét éve kezdtem el a Zrínyi-Újvári kutatásokkal foglalkozni, az érzelmi motiváció leginkább abból adódott, hogy a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen teljesítettem szolgálatot, és ez a vár volt Zrínyi Miklós egyetlen magyarországi objektuma.

A Zrínyi-Újvár kutatás mintapéldája annak, hogy a különböző tudományágak, különböző tudományos területek hogyan képesek összefogni egyetlen cél érdekében.

Az volt a cél, hogy valamilyen módon bizonyítsuk azt az egyébként erős feltevést, hogy valóban ott állt Zrínyi-Újvár, ahol feltételeztük – tehát szó sincs arról, hogy mi találtuk meg. Hosszú évtizedek óta viták voltak arról, hogy a Mura melyik partján állt az erődítmény. A horvátok határozottan állították, hogy a másik parton, olyanira, hogy emlékművet is emeltek. A mi kutatóink viszont váltig állították, hogy ezen az oldalon volt.

Ahhoz, hogy minden kétséget kizáróan bizonyítani tudjunk, az első és legfontosabb az volt, hogy áttekintsük azokat az irodalmakat és forrásokat, amelyek ezzel a kérdéssel, ezzel a korszakkal foglalkoztak. A levéltár Magyarországon, Bécsben, Grazban, a korábbi magyar, sőt horvát publikációk az adott kérdéssel és a helyiek megkérdezése is szerepet játszott a kutatásban. Meglátogattuk a polgármestereket, illetve azokat az idősebbeket, akik ismerték a helyi hagyományokat, legendákat. Természetesen az adott területen is alaposan körülnéztünk, műszeres vizsgálatokat is végeztünk. Mivel ez egy földvár volt, amit a törökök az ostrom alatt 1664-ben leromboltak, annak az esélye, hogy a várat vagy annak maradványát megtaláljuk, nagyon kicsi volt. Így inkább az ostrom nyomait kezdtük keresni műszerek segítségével, hiszen nyilvánvaló, hogy az ostrom után, a terepen rengeteg olyan tárgynak kellett maradnia, amely az ostromhoz kapcsolható. Mivel Zrínyi-Újvár egy időkapzsa, amely 1661 és 1664 között létezett (lásd keretes írásunkat – a szerk.), és sem előtte, sem utána a környéken semmiféle más ostrom nem volt, tudtuk, hogy amit a föld alatt találunk a műszerek segítségével, azok Zrínyi-Újvár ostromához kapcsolhatók.

A műszeres kutatás is többirányú volt, hiszen először fémkeresővel kezdtük kutatni a területet, és találtunk több száz muskétagolyót. Majd felástuk a területet, hogy lövészárkokat kutassunk fel, valamint talajminták és talajradar segítségével megnéztük, hogy hol bolygatták meg a földet. Ezekkel a módszerekkel viszonylag rövid idő, nagyjából két-három év alatt eljutottunk oda, ahol olyan nagy mennyiségben fordulnak elő a leletek, ami nem lehet véletlenszerű, hanem valóban az 1664-es ostrom nyomait kell hogy mutassák, tehát ott és csak ott állhatott az ominózus vár.

Akkor lennék elégedett, ha azt látnám, hogy működik a tanösvény.

Minden nyáron szervezünk oda egy egyhetes kutatótábort.

Ezt követően a mennyiség átcsapott minőségbe, hiszen jöttek régészek, akik az ő sajátos módszereikkel kezdték el „faggatni” a területet.

Ők nem a fémtárgyakra fókuszáltak, hanem például a cserépmaradványokra, különböző falépitmény-maradványokra. Ahogy egyre inkább haladtunk a minőség felé, lehetőségünk nyílt egy uniós pályázat segítségével egy pilóta nélküli repülőről, ötszáz méter magasból felvételeket készíteni, ugyanis ilyen magasságból a terep már mutat olyan sajátosságokat, amelyekre érdemes odafigyelni. A Gyöngyösi Főiskola segítségével, légi szenekkel, gyakorlatilag nyolc centiméteres pontossággal felmértük a terepet, amelyet szoftveresen feldolgozva háromdimenziós, gyönyörű képet kaptunk a számítógépen. Ezen már tudtunk láthatóságot vizsgálni, és különböző segédprogramok segítségével meg lehetett mutatni, hogy a talajviszonyok, a topográfia hogyan határoz-

za meg a vízfolyásokat, azok magasságát. Ezt cizellálta az, hogy azokat a fémléteket, amelyeket találtunk, a Miskolci Egyetem és egy budapesti laboratórium segítségével fémvizsgálatoknak vetettük alá, amely adalékokat adott az akkori kor gyártástechnológiájára, öntéstechnológiájára, egyáltalán, az ólom és a vas milyenségére, minőségére vonatkozóan. Ezen az egy projekten be tudtuk mutatni a csata- és hadszíntérkutatásnak az összes olyan módszerét, amely eredménnyel kecsegtet.

A többes szám rengeteg szakterületet, szakembert és hallgatót jelent a kutatásban.

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem oktatói és hallgatói számára minden nyáron szervezünk oda egy egyhetes kutatótábort, amely a Hadtudományi Kar műszaki hallgatóinak egyben csapatgyakorlat is. Ők ugyanis azokat a távérzékelő műszereket, fémkeresőket használják, amelyek a szakmájuknak szerves részei, vagyis számukra ez egy jó felkészülés. De civil és geodéta hallgatók is segítségünkre voltak, akik egy másik módszerrel is felmérték a terület topográfiáját. Természetesen az egyetem oktatói és egykori, ma már nyugdíjas kollégák is segítenek. Kiemelem itt Négyesi Lajos alezredes barátomat, aki ugyan már nyugdíjas, de amikor szükség van a szakértelmére, akkor jelen van és segíti a munkát. Támogatják munkánkat a környékbeli polgármesterek, a Pécsi és a Miskolci Egyetem, a Gyöngyösi Főiskola szakemberekkel, valamint a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum rengeteg adattal. Nem szabadrahlás ez, minden esetben régészeti szakemberek felügyeletével zajlanak ezek a munkálatok.

Az ásatáskor előkerült cserépedény

Az első megtalált muskétagolyó

Mint minden terepmunka, a régészeti, hadászati kutatás is rengeteg pénzt emész fel.

Amíg mennyiségi munkát végeztünk, addig leginkább a résztvevők finanszírozták lelkesedéssel és szakmai hozzáértéssel. Korábban a jogelőd, most pedig a Nemzeti Közzolgálati Egyetem biztosítja az infrastrukturális hátteret. Ugyanakkor egy pályázat jóvoltából sikerült hozzárendelni olyan forrásokat, hogy a megfelelő műszeres vizsgálatokat elvégezhetjük. Ezeknek a műszereknek egy része ma már a Nemzeti Közzolgálati Egyetem tulajdonát képezi, hiszen megvásároltuk őket. De az említett egyetemek a szakemberekkel együtt rengeteget segítettek.

Padányi József Hatvanból jár be mindennap dolgozni, és reggel hétkor már mindig bent van az egyetem Hungária körüti campusán. Stratégiai és intézményfejlesztési rektorhelyettesként és katonaként rengeteg elfoglaltsága van, mégis tud időt szakítani Zrínyi-Újvárra.

Nyaranta én vezetem azt a táborot, amit már említettem, emellett két-három havonta egy hétvégét, de olykor többet is terepen vagyunk, attól függően, hogy az együttműködő partnerek mikor érnek rá. Amikor mérés van, szeretek ott lenni személyesen. A szabadidőmet áldozom erre a kutatásra. Amellett, hogy az egészet nagyon élvezem, nyilvánvalóan van egy olyan hozadéka is, hogy az ottani eredményeket azonnal be tudjuk forgatni az oktatásba. Nemcsak Zrínyi Miklósról és az adott kor oktatásáról van szó, hanem például a fémvizsgálatok eredményeiről, amelyek kortörténetileg, ipartörténetileg mutatnak rá, hogy az 1664-ben kilőtt ágyú- és muskétagolyók milyen technológiával, milyen megoldással készültek. Tehát az élvezettel végzett kutatás mellett az egészen van egy disszeminációs haszna.

Zrínyi-Újvár rövid története

A harmincéves háborút 1648-ban lezáró vesztfáliai béke programjába iktatta az Oszmán Birodalom európai hatalmának visszaszorítását. A három részre szakadt Magyar Királyság politikai elitje is elérkezettnek látta az időt az ország felszabadítására. Zrínyi Miklós horvát bán és az ország többi főméltósága vezetésével nagyszabású mozgalom jött létre az országegység helyreállítására.

Zrínyi-Újvár felépítése a nemzetközi összefogással megindítandó, török elleni támadó háború terveivel állt összefüggésben. E hadművelési terv lényege, hogy a Dráva mentén indítsanak nagyszabású támadást a török ellen. Ebbe az elgondolásba illett bele Zrínyi-Újvárnak a Mura bal partján, hódoltsági területen elkezdett építése 1661 tavaszán-nyarán. A vár ugyanis nem pusztán a Muraköz és az ott fekvő Zrínyi-birtokok, valamint Stájerország védelmét szolgálta, hanem kezdetől a támadó háború kiindulópontjának készült.

Zrínyi-Újvár provokációt jelentett a törökök számára. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a Habsburg-török béketárgyalásokon a megegyezés egyik feltételének a vár lerombolását szabták. A török elleni aktív fellépést szorgalmazók ellenben üdvözölték a vár építését. E két tábor hullámzó kimenetelű küzdelme befolyásolta Zrínyi-Újvár megítélését az udvarban. 1661 nyarán és őszén azonban az udvarban átmenetileg a török háború hívei kerekedtek fölül, ezért Zrínyinek elnézték, hogy formailag engedély nélkül vár építésébe kezdett török területen, 1661 júniusában, arra hivatkozva, hogy az „szinte saját birtokán” található. Tíz ágyút öntetett Bécsben. 1661. július 5-én már három bástyája kész volt. Az eredetileg kb. háromszáz-ötszáz fős őrséggel ellátott, mai ismereteink szerint földből és fából készült, szabálytalan alakú palánkvárat később tovább bővítették, 1664-re elővéddel és szárazárokossal ellátták. Az építkezést Zrínyi saját jövedelméből finanszírozta, muraközi birtokainak, valamint a környező birtokosok, megyék és városok jobbágyságának ingyenmunkájával és nap-számosaival.

1663 áprilisában Köprülü Ahmed nagyvezér ultimátumban követelte Zrínyi-Újvár feladását, s mivel ezt nem sikerült elérnie, a vár casus belli-ként szolgált a meginduló 1663–64. évi nagy török háborúban. Ennek hadi eseményei során augusztusban a boszniai és kanizsai pasa körülbelül nyolcezer emberrel megtámadta a várat, amelyet Zrínyi sikerrel megvédett. 1663. november 27-én a török ismét jelentős erőkkel, hidászcsapatokkal is megerősítve meglepetészerű átkelést kísérelt meg a Murán Kotorinál, amelyet a helyszínre érkező Zrínyi egy egész napon át tartó éles és véres küzdelemben akadályozott meg.

1664 június 4-én azonban megérkezett a török nagyvezér serege. A legkevésbé 40-50 ezer török, valamint 20-30 ezer fős tatár és egyéb segédhadak egységei több kísérletet tettek a Murán az átkelésre, de ezeket Hohenlohe és Strozi generális Muraközben állomásozó csapatai rendre visszaverték. Ezzel párhuzamosan a törökök lövegállásokat emeltek a Zrínyi-Újvárral szembeni megszállt magaslatokon. Június 7-én megkezdődött az ostrom. A török tüzérség jól kiépített ágyúsáncból 6 öreg (azaz nagy) ostromágyúval és mintegy hatvan sugártarackkal lőtte a várat és a túlsó hídfőt, valamint a hidat.

Az események hírére Bécsben elhatározták a Montecuccoli által vezetett, Duna mentén operáló hadsereg átcsoportosítását a Murához. Montecuccoli június 15-én érkezett meg a táborba, főparancsnoki kinevezésével a zsebében, és azzal az utasítással, hogy csak addig tartsa Zrínyi-Újvárat, amíg a Duna menti hadak és a még gyülekező birodalmi és francia segélycsapatok a déli hadszíntérre beérkeznek. Ennek a vár maradéktalanul megfelelt, hiszen az 1500–2000 főre növelt védősereg, akiket naponta váltottak egy hidon keresztül, föl tudta tartóztatni a többszörös túlerőben lévő törököket, akik a várat végül csak nagy ember- és anyagi veszteséggel, kemény harc árán tudták elfoglalni június 30-án. A korabeli várharci teljes arsenálját bevetették Zrínyi-Újvár falai alatt a törökök. A védők a falakról és a túlsó hídfőre leadott, jól irányított tüzeléssel, ellenaknák fúrásával és robbantásával, kicsapásokkal, a főszereget támogatásával szívósan ellenálltak. Végül csak azt követően adták fel a várat, hogy június 27-én a várban tárolt puszkapor felrobbant. 29-én Montecuccoli parancsára a „derék lövészszámokat aláhózták a várból” a Murán, és megkezdtek a vár aláaknázását, ami a feladását jelentette. Június 30-án kora reggel a török harmadik rohama sikerrel járt, s ezt követően a demoralizálódott védősereg fejvesztve hagyta el a várat anélkül, hogy fölrobbantották volna az elkészített aknákat.

Esterházy Pál rajza Zrínyi-Újvár ostromáról

3 év kutatás után
megtalált első
ágyúgolyó

Korabeli
cseréptörmelék
(jobbra)

A terepmunka
sokszor pepecs
munka (lent)

Minden
évben
nekifutunk
ásóval,
radarral,
hogy
megtaláljuk
a vár kútját.

A legizgalmasabb, legérdekesebb része a kutatásnak mindig az, amikor történelmi tárgyak fordulnak ki a földből.

Az első évben nagyon boldogok voltunk, amikor találtunk muskétagolyókat, és tudtunk rajzolni egy leletképet, amelyből nagyjából kiderült, hogy az ostromterület mely részén vagyunk. Viszont nem találtunk ágyúgolyót, ami miatt nagyon boldogtalanok voltunk egészen a harmadik évig, amikor végre csak találtunk egyet. Leírhatatlan örömet szerzett. A negyedik évben találtunk egy török ágyúállást, ahol kilenc-tíz elgurult ágyúgolyó is volt, ez frenetikus sikernek számított. Azután a hatodik évben megtaláltuk a vár egyik bástyáját, amely alatt kb. egy méter mélyen tucatnyi ágyúgolyót találtunk. Ezek mindig adtak egy olyan adrenalinlöketet, amely segítette a továbblépésben. De ugyanilyen fantasztikus érzés, amikor egy műszeres mérésnél, például egy talajradar képénél meglátjuk a vár cölöpfalainak a nyomait. Vagy amikor számítógépen három dimenzióban meglátjuk a vár formáit, vagy meg tudjuk nézni, hogy a török tűzér melyik ostrompontról mennyit látott. Ugyanilyen frenetikus élmény volt a fal több darabjának megtalálása, mégis a legbizsergetőbb az ágyúgolyók megtalálása, amikor verseny megy köztünk azért, hogy kinek koccan előbb az ásója a fémburkolaton. Ilyenkor mindig beszél-

getünk mellette egy kicsit, hogy vajon honnan lőtték ki, hogy vajon a tömege megegyezik-e a korábban találtakéval.

Nehéz egy ilyen kutatómunkát abbahagyni, mert nem tudni, mennyi titkot rejt magában a föld. De egy végső célt mégis meg kell határozni.

Sokszor mondtuk már azt, hogy befejeződött, de utána mindig találtunk valami új dolgot. Minden évben kihívást jelent, és minden évben nekifutunk ásóval, radarral, hogy megtaláljuk a vár kútját. Ez azért lenne fontos, mert a törökök az ostrom után a magyar halottakat oda dobálták be. Ezt nem gonoszságból tették, hanem mert így nem kellett ásni, és a járványveszélyeket is kivédtek ezzel. Ha ezt a kutat megtalálnánk, azt akár egy szakrális helyé lehetne fejleszteni, ahol meg lehetne emlékezni a meglévő emlékmű mellett is azokról a katonákról, akik a várat védték és hősi halált haltak.

Bár a kút még hiányzik, de már most is maradandó eredményeink vannak: többek között azok a várkutatási eredmények, amelyek összekovácsolják az úgynevezett Zrínyi-fesztivált, amelynek résztvevője vagy tucatnyi horvát és magyar település. Elkészültek az általunk tervezett hadtörténelmi tanösvény első elemei, amelyhez viszont továbbra is kellünk, hiszen ide forrás, ötlet és kivitelezés kell. Nem szabad elfelejteni, hogy ezen a vonalon húzódik a régi vasfüggöny nyomvonal is, és a mai napig ott vannak a beton erődítmények, tehát egy kiváló hely, ahol háromszázötven év hadtörténetét be lehet mutatni: ötvenes évek, erődök, 1661, Zrínyi-Újvár stb. Mindez olyan környezetben, amely pártját ritkítja a Mura partján. Bent a faluban már létrehoztunk egy bemutatótermet egy pályázat jóvoltából, ahol be tudjuk mutatni a leleteket, az eredményeinket. Oda szeretnénk eljutni, hogy Órtiloson és Belezsnán kialakuljanak a falusi túrizmusnak azok a feltételei, amelyek szorosan összefüggnek Zrínyi-Újvárral és a hadtörténelmi tanösvénnyel, és amelyek ezen a vidéken kitörési pontot jelentenek, hiszen arrafelé nincs ipar, nincsenek vállalkozások, nincs a falvaknak bevétele, előregedő, kiürülő falvakról beszélünk. Akkor lennének elégedett, ha azt látnám, hogy működik a tanösvény, és el is tartja magát, illetve ha évente több száz gyerek és turista meglátogatná és ismerkedne meg a Zrínyiekkel, az örökségükkel és a hadtörténelemmel.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Könyvkiadás

Az idén egyéves kiadó célja volt, hogy biztosítsa a közszolgálat, a közszolgálati felsőoktatás számára a hazai és nemzetközi szinten is versenyképes szakkönyvek, tankönyvek, jegyzetek, folyóiratok, továbbképzési tananyagok és a lakosság számára hiteles forrásból származó közszolgálati információk, jogszabálykommentárok megjelenését és terjesztését.

2013-ban a Nemzeti Közszolgálati Egyetem három karának közös moduljaihoz összesen 14 tankönyvünk jelent meg (egyenként 1600 példányban), továbbá az egyetem egyéb kiadványai (36 kötet) jelentek meg gondozásunkban. Közel 170 szerzővel, szerkesztővel és több mint 30 lektorral dolgoztunk együtt.

Kalotaszegi irodaszer

Tankönyvek és szakkönyvek kiadása mellett saját fejlesztésű, a magyar hagyományvilágot tükröző, kalotaszegi irodaszer portfoliót fejlesztettünk ki, amely nagy sikert aratott.

NKTK Könyvsarok – Hozd, Ajánld, Vidd, Olvasd!

Az ingyenesen használható, éjjel-nappal nyitva álló könyvszekrényből bárki kivetheti a neki tetsző olvasmányt, de cserébe hoznia kell egy másik könyvet. Becsületére van bízva mindenkinek, hogy ha el is visz belőle, hoz is helyette.

NKTK Könyvsarokok megtalálhatók:
NKE – Hungária krt., NKE – Ménási út

Nemzeti Közszolgálati és
Tankönyv Kiadó

Főépület
a 60-as években

A Ludovika tér
és az Orczy-kert
madártávlatból a
felújítás előtt

EGYETEM A LUDOVIKÁN

2014-ben költözik a Nemzeti Közsolgálati Egyetem polgárainak jó része az ezekben a hónapokban megújuló Ludovika Campusra. A Bonum Publicum folyóirat számaiban hónapról hónapra mutatjuk be a beruházást. Az első írás röviden összefoglalja a Ludovika múltját, és áttekinti, mivé válik az egyetem új otthona, ha véget érnek az építkezések.

Összeállította: Takács Péter

Az 1790-91. évi országgyűlés volt az első, amelyen a magyar tisztképzés létrehozására a dunai kerületek határozatban mondták ki: „A katonai nevelés előmozdítására nemzeti hadiiskolát állítanak a nemes ifjúság részére, hol elméleti és gyakorlati képzést nyerhet, a neustadtéhoz hasonlóan. Ezt Budán állítják fel és a megyék az alapítványhoz való járulásuk arányában ajánlhatnak oda nemes ifjakat.” Az iskola elhelyezésére az Orczy család saját birtokaiból ajánlott fel egy területet. Egészen az 1808. évi országgyűlésig kellett várni azonban, amíg végül az uralkodó hozzájárulását adta a magyar tisztképző akadémia felállításához. Megszületett a magyar katonai felsőoktatás történelmi jelentőségű első törvénye: az 1808. évi VII. törvénycikk a katonai

Ludovika-akadémiáról. A Ludovika nevét Habsburg-Estei Mária Ludovika magyar királynéről, I. Ferenc király harmadik feleségéről nyerte, aki koronázási tiszteletdíjából ötvenezer forintot ajánlott föl építésére. 1831-ben József nádor tette le az épület alapkövét, a tervezéssel és kivitelezéssel Pollack Mihályt bízták meg. Az épület 1836-ra elkészült, de a bécsi udvar nem engedte, hogy eredeti rendeltetésének megfelelően használják. Az 1838-as árvíz idején a Ludovikába szállították át a Nemzeti Múzeum kincseit, és az épület embereknek is menedéket nyújtott. A Ludovikát 1872-ben adták át eredeti funkciójának. A dualizmus idején itt képezték a hadapródokat és a katonatisztek.

**Az épületet
1872-ben
adták át
a Ludovika
Akadémiának.**

1944-ben megszűnt a tisztképzés a Ludovikán.

Hanyatlás – megszűnik a tisztképzés

A két világháború között továbbra is itt folyt a katonai felsőoktatás, a Tanácsköztársaság alatt az épületnek egy ostromot is el kellett viselnie. 1944-ben azonban megszűnt a tisztképzés a Ludovikán. A háborús harcok során a Ludovika nem szenvedett súlyos károkat. Az épület azóta nem szenvedett súlyos károkat. Az államszocializmus évtizedei alatt nem bukkant fel olyan funkció, amely az impozáns épülethez méltó lett volna. 1994-től az épületet részlegesen átalakították a Magyar Természettudományi Múzeum számára. Elkészült az időszaki kiállítási tér, létrejöttek a raktárak, a Ludovika földszintjén és tetőterében a múzeum tárait helyezték el. A felújítás azonban 2005-ben megállt.

Új remények: megalakul a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem

Az Országgyűlés a 2011. évi XXXIII. törvénnyel döntött a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem létesítéséről. 2012. január 1-én kezdte meg működését a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem, Magyarország legújabb egyeteme. Az intézmény jelentős hagyományok folytatója és hozdozója.

2012. január 1-jén kezdte meg működését a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem, Magyarország legújabb egyeteme. Az intézmény jelentős hagyományok folytatója és hordozója. Jogelődei, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, a Rendőrtiszti Főiskola és a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara (a korábbi Államigazgatási Főiskola) a magyar közzszolgálati szakemberképzés történeti hagyományainak letéteményesei voltak. Az NKE nemcsak az 1808. évi VII. törvénycikkkel alapított és működését 1821-ben megkezdő Magyar Ludoviceum Hadi Academia szellemi utódja, hanem a közigazgatás-tudományok (akkori nevén: politico-cameralis tudományok) 18. században megkezdett oktatásának is folytatója.

„A magyar felsőoktatási rendszer részeként a közigazgatási, rendészeti és katonai képzést folytató Nemzeti Közzszolgálati Egyetem tevékenységének célja a közigazgatást, a hon- és rendvédelmet érintő tevékenységet végző szakemberek képzése, a hon- és rendvédelmi szervek tisztai utánpótlásának biztosítása, valamint az egységesülő közzszolgálati életpályák közti átjárhatóság megteremtése” – fogalmaz a jogszabály. A kormány 2012-ben döntött az épület és környezete teljes megújításáról részben az eredeti oktatási célú hasznosításról, melynek alapján Nemzeti Közzszolgálati

Egyetem központi működése és a működést támogató funkciók elhelyezése céljából megvalósul az úgynevezett a Ludovika Campus beruházást.

Visszanyerve régi rangját

A most zajló beruházásnak köszönhetően az egyetem rangjához méltó elhelyezést nyer. A helyszínen a félbemaradt felújítások és a műemléki rekonstrukció munkálatai befejeződnek. A campus területén több új épület is létesül. A beruházással kapcsolatban a városnegyed rehabilitációjára is sor kerül. Megújul fővárosunk nevezetes történelmi kertje az Orczy-park, amely változatlanul közparkként egy hektárral nagyobb zöld területtel várja majd az ide látogatókat. Nyitott közpark lesz, amelyet nemcsak az egyetem polgárai használhatnak majd. A főváros és Józsefváros lakói számára sportolási lehetőségeket is hoz, és módot ad a szabadidő kulturált eltöltésére. A Ludovika Campusnak köszönhetően a városrész közbiztonsága is javulni fog.

A beruházás első üteme 2012–2015 között valósul meg. A tervek szerint 2014-ben az egyetem központja, a doktori iskolák és a központi könyvtár a megújult főépületbe költözik. Az egyetemi oktatók és dolgozók számára kialakított szobák mellett további előadó- és tantermek készülnek. Újjászületik a többi között az egykori Díszterem, a Kápolna és a Hősök folyosója is. Ezt követően új épületek is létesülnek, több már meglévő pedig felújításra kerül. Ezekbe költözhet majd az egyetem Rendészet- és Közigazgatás-tudományi Kara. Számos sportlétesítmény és új kollégium is megnyitja kapuit. Tanuszoda sportpályák, lőtér és lovarda is várják majd a mozogni vágyókat. A Rendészettudományi Kar kollégiuma és a speciális rendészeti képzésnek helyt adó épület a Diószeghy Sámuel utcában kap helyet, közvetlenül összeköttetésben a parkkal. A Természettudományi Múzeum a jelenlegi helyén marad, folyamatosan zavaratlanul látogatható. A beruházásnak köszönhetően

Az Orczy-park a lakosság számára is nyitott lesz

olyan európai színvonalú egyetem jön létre, amely teljes egészében biztosítja a hazai közzszolgálat utánpótlását, és hosszú távon meghatározza a környék életét. Józsefváros visszanyeri tradicionális egyetemvárosi karakterét.

Modern oktatási környezet, megújuló zöldfelület

A történelmi épület rekonstrukciója Budapest legszebb épületegyütteseinek közé emeli az egyetemi campust, visszaadva eredeti rendeltetését, de már 21. századi formában. Az egykori Ludovika épület lesz a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem életének központja. Itt kap helyet a többi között a Rectori Hivatal, Gazdasági Főigazgatóság, az Egyetemi Központi Könyvtár, a doktori iskolák, valamint a továbbképzési központ. A campus új épületeiben Európa legmodernebb egyetemi szintű közzszolgálati képzése valósul meg. A fejlesztéseknek köszönhetően részben megújul a Ludovika és a Nagyvárad tér, egy hektárral növekszik a város legnagyobb belső parkja, egyúttal Budapest zöld felülete. Közösségi tér jön létre egyetemi és nyitott kulturális rendezvények számára. Sokakat vonzhat majd a tó és a lovaglólútvonal is. A Ludovika Campuson fog működni az egyetem hallgatói központja csakúgy, mint a szintén megújuló Bárka Színház.

2012. január 1-jén kezdte meg működését a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem.

A rendészeti speciális oktatási épület látványterve

SZAKTUDÁSSAL ÉS PARANCSNOKI KVALITÁSOKKAL RENDELKEZŐ TISZTEKRE VAN SZÜKSÉGÜNK

Motoros, kutyatartó, ügyvéd és nagypapa. Egyébként pedig a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója, a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen működő Katasztrófavédelmi Intézet szakmai patrónusa, címzetes egyetemi docens. Bakondi Györggyel beszélgettünk szakmáról, magánéletéről, elhivatottságról.

Szöveg: Varga Mátyás

**Sikeresen
elindult
a képzés,
és magas
a felvételi
érdeklődés.**

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem berkein belül működő karközi Katasztrófavédelmi Intézetben három különböző tanszéken képeznek olyan szakembereket, akikre szüksége van az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak. Hogyan tudták az egyetem megalakulása előtt „kinevelni” a szükséges állományt?

Egy intézményrendszert hoztunk létre 2000. január 1-jén, ekkor alakult meg a hivatásos Katasztrófavédelmi Szervezet, amelynek alapító főigazgatója voltam, és nagyon hamar szembesültem azzal, hogy a felsőfokú szakemberek képzése, ha tetszik, a tisztképzés, a korábbi jogelőd szervezeteknél megoldatlan volt. A polgári védelemnek soha nem is volt önálló tisztképzése, oda a Magyar Honvédségtől kérelem helyezhették át a tiszteket. A tűzoltótisztképzés esetében pedig különféle felsőfokú parancsnokképzőket lehetett elvégezni. A harmadik szakterületünk az iparbiztonság, ott pedig ilyen témájú felsőoktatás még a civil szférában sincs. Van nukleáris mérnök, van vegyészmérnök, van meteorológusképzés, de olyan, ami a katasztrófavédelem egyik meghatározó szakirányaként az egységes iparbiztonság igényét kielégítene, nem volt. Ezért első lépésként 2001-ben létrehoztuk a Rendőrtiszti Főiskolán a katasztrófavédelmi tanszéket, ahol évente mintegy tízen végeztek nappali tagozaton, és valamivel többen levelező tagozaton. Ez egy nagy dolog volt, hiszen ott egy integrált feladatrendszerre képeztünk tiszteket, miközben a hivatásos tűzoltóság tiszti utánpótlása zömében nem ezen a csatornán keresztül érkezett a testülethez, hanem már bent lévő tiszthelyettesek tanultak tovább a legkülönbözőbb főiskolákon.

Hogyan változott meg mindez az egyetem létrejöttével?

Amikor az intézmény alapításáról döntés született, akkor ennek a komplex kérdését áttekintettük, beleértve a tudományos kutatástól a doktorképzésig vezető utat,

a szakok közötti átjárhatóságot, a szinergia kihasználását, a tanári utánpótlást, a tanszékek felépítését, struktúráját, a tananyagokat és a képzési rendszer akkreditációját. Tehát egy eléggé bonyolult, hosszan tartó feladatot kellett elvégeznünk, amiben Bleszity tábornok úrnak az a tapasztalata, amelyet az Yblön és a Rendőrtiszti Főiskolán szerzett, rendkívül fontos volt. Nagyon sok tehetőséget, igyekvő fiatal és korábban már nagy tapasztalatot szerzett ember is vállalta, hogy dolgozik ebben az intézetben. Szerintem sikeresen elindult a képzés, és magas a felvételi érdeklődés. A katasztrófavédelem sajátjának tekinti ezt a képzési formát, és mindent megteszünk, hogy az élő kapcsolat a tanárok és a tanítványaik, valamint a megrendelő szervezet között valószínűleg legyen. Ebben jó partnerre találtunk az egyetem vezetésében, azt látom, hogy kreativitás, fogékonyság, a rendeltetés betöltésére való erőteljes törekvés jellemzi az intézményt.

Motorozni szoktam hétvégéken, van egy nagy Harley Davidsonom.

Vannak-e, és ha igen, akkor melyek az aktuális nehézségek, megoldásra váró feladatok a képzésekben?

Ha valaki mondjuk iparbiztonsági szakon vagy polgárvédelmi szakon tanul, majd kibocsátjuk hadnagyként egy hatósági területre beosztottnak, és egy-két éven belül ő lesz a hatósági osztály vezetője, akkor fontos, hogy irányítani tudja mások munkáját. A tűzoltóság esetében ez még lényegesebb kérdés, hogy a képzésből kikerülő fiatal a húszéves munkatapasztalattal rendelkező tiszthelyettesekkel hogyan tudja megtalálni a hangot, hogyan lesz belőle parancsnok. De nem akármilyen parancsnok. Egy kárhelyszínen fontos döntéseket kell hoznia. Beküldöm az embereket, vagy nem küldöm be. Elrendelem-e ennek az eszköznek az alkalmazását, vagy nem rendelem el. Tisztában vagyok-e a képességekkel, műszaki megoldásokkal, és még sorolhatnám. Ezért úgy döntöttem, hogy a jövődöbeli tűzoltó-parancsnoki kar képzésében zárt rendszert működtetünk, csak olyanok mehetnek oda, akik előtte már tiszthelyettesi tapasztalatot szereztek. Az elmúlt negyven év történetében most először fordul elő olyan, hogy hivatásos zászlósnak vagy tiszthelyettesnek azt mondom, hogy menjen el nappali képzésre, és kapja tovább a fizetését. Hétköznap tanul, hétvégén a családjával van. Erre eddig így nem volt példa, legalábbis a tűzoltóság, a polgárvédelem és a katasztrófavédelem történetében most először indítottunk ilyen osztályt. Én nagyon remélem, hogy fölismerek az ebben rejlő előrelépési lehetőséget, és valóban a parancsnokok és a közösségek által is támogatott tehetséges fiatal tiszthelyetteseket tudunk beiskolázni, és belőlük lesz a jövődöbeli alparancsnoki, parancsnoki kar. Ez egy nagyon nagy kérdése a jövő katasztrófavédelmének.

Bakondi György

1991–1999 között a Határőrség országos parancsnok-helyettese. A felső-tiszai árvizeket követően 1999-ben és 2001-ben is árvízi újjáépítési és helyreállítási kormánybiztos. 2000–2002 között az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság első kinevezett főigazgatója, majd 2010-ig ügyvédként dolgozik, amikor újra kinevezik a katasztrófavédelem vezetőjévé.

A civil Bakondi György

„Van három fiam és egy unokám, ő két éves, Bence, Bencuska. Komoly ember. Még nem nagyon beszél, de mondjuk tableten letölt mesét magának simán. Motorozni szoktam hétvégéken. Van egy Harley Davidsonom. Jártam Chicagóban, fölültem egy Harley-ra és a 66-os úton két hét alatt átmotoroztam Los Angelesbe. Volt egy rottweilerem, akivel minden versenyt megnyertünk, amelyen elindultunk. Nagyon sikeres lett, és minden létező címet elértünk. Három és fél éves korában rákos lett és elpusztult.”

Mit kell tudnia, illetve mit várnak el egy leendő tisztától?

A pályakezdőknek két fontos dolgot kell tudniuk: egyrészt egy elméletileg is megalapozott, megbízható szaktudással, másrészt pedig parancsnoki kvalitásokkal kell rendelkezniük. Ha a tisztikar felkészületlen vagy megroppan, az nagy bajt okozna, legyen szó a morális állapotról vagy akár a vezetői képességéről. Épp ezért az elméletileg megalapozott, stabil szaktudás mellett azt várjuk a Katasztrófavédelmi Intézettől és az egyetemtől is, hogy a vezetővé képzésben többletet nyújtson egy civil felsőoktatási intézményhez képest. Itt tehát a jövődöbeli tisztikar vezetői képességére fogunk nagyobb hangsúlyt fektetni.

Miért szükséges az, hogy az egyetem mindhárom karán találkozzanak a hallgatók katasztrófavédelmi ismeretekkel?

Aki a közigazgatási területre kerül, annak rendelkeznie kell a legszükségesebb, legalapvetőbb országvédelmi és katasztrófavédelmi ismeretekkel, hogy civil közigazgatási vezetőként helyt tudjon állni. A jövődöbeli katonatiszteknek is hasznos, ha tudják és részleteiben is megismerik, mit jelent a polgári veszélyhelyzetek katonai támogatása, hogy ne tévedjenek a feladatok és a hatáskörök megítélésében. Ez adhatja ennek az egyetemnek

A jövődöbeli tisztikar vezetői képességére fogunk nagyobb hangsúlyt fektetni.

az igazi sava-borsát, az igazi nóvum jellegét, a korábbi katonai jellegű, rendészeti, civil közigazgatási képzéssel szemben.

A nyári árvízi védekezéssel kapcsolatban mik a legfontosabb tapasztalatok, eredmények?

Nem szakadt át a gát, és nincsenek százmilliárdos anyagi veszteségek a lakosság vagyonában meg a magyar gazdaságban. Három tényező együttes hatása biztosította ezt a sikeres védekezést. Az első az a szakértelem, amely alapvetően vízépítő mérnöki munkát jelent. A második kétségtelenül a szervezethez. Érvényesült az egységes irányítás, az egységes vezetés, a határozott döntési képesség. A harmadik tényező az önkéntesek tömeges részvétele. Több százezer ember vett részt a védelmi munkálatokban.

Mennyire tartja fontosnak a lakosság tájékoztatását?

Nagyon fontos tényező a lakossági tájékoztató rendszer ahhoz, hogy az emberek megértsék, hogy baj van. Olyan megoldásokat is alkalmaztunk, amelyeket eddig még sosem. A katasztrófavédelem mint állami igazgatási szerv Facebook-profilját indított. Fontos, hogy ha valaki döntést hoz, tudatában legyen a veszélynek. Újdonság volt az Árvíz Rádió elindítása is, erre egész Európa felkapta a fejét. Önálló frekvencián, 24 órán keresztül, hiteles, valós információt továbbítottunk, amelyet az egész ország hallott, és emiatt aztán az emberek segíteni akartak.

Sok mindent lehetett hallani a médiában a tavalyi rendkívüli hóhelyzet kapcsán. Mit csinálnának másképpen?

Március 15-én háromméteres hófalak voltak Magyarországon. Ötvenhét települést bekerített a hó, huszonhárom vonat akadt el a magyar vasúti pályán, három megyében teljesen megszűnt az áramellátás, a fűtés, a világítás, a vízszolgáltatás és a szennyvíztisztítás. Tizennégyezer ember akadt el az M1-es autópályán, és ötven

jármű egymásnak szaladt az M7-es autópályán. Mindezek egy időben. Miközben hol Szlovénia rendelt el kamionstopot, hol Ausztria. Ez egy eléggé bonyolult helyzet volt, és másfél nap alatt megoldottuk. Azóta sok dolgot megváltoztattunk. Az autópálya-kezelőnek új vezérkara van, és az eszközei átkerültek a közútkezelőhöz, amelyek egységes irányítás alatt állnak. A kormány ötmilliárd forintot költött ennek az eszközparknak a fejlesztésére, új törvény szerint a katasztrófavédelem a kritikus infrastruktúra teljes rendszerét felügyeli. Mindent tudunk, mindent látunk, az összes kamera ide is be van kötve.

Mit tegyék abban az esetben, ha a hó fogságába rekednék egy autóban?

Erre találtuk ki azt az alkalmazást, amely az összes okostelefonra és tabletre letölthető. Kitűnő rendszer, beállíthatom, hogy milyen információt akarok, és azt folyamatosan szolgáltatja. Remélem, hogy az emberek is megtanulták ebből, hogy ez nem játék. Nagyon nagy bajba kerülhetünk. Fontos, hogy az emberek hiteles információkat kaphassanak családjuk és saját biztonságuk érdekében.

SZÉLL KÁLMÁN, a józan pénzember

Volt parlamenti képviselő, pénzügyminiszter, majd miniszterelnök is. Kompromisszumokra kész, realista politikusként jelentős szerepe volt a gazdasági kiegyezésben és az államháztartás konszolidálásában. A ma élők közül azonban a legtöbben a nevére átkeresztelt tér kapcsán hallottak először Széll Kálmánról.

Szöveg: Kóti Gergő

Fotók: Országos Széchényi Könyvtár

**Rendet teremtett az államháztartásban,
és az állami bevételeket addig nem látott
magasságra emelte.**

Budapesten, a II. kerületben a 4-es, 6-os villamos végállomásán két kérdéssel szinte biztos, hogy találkozik az arrafelé megforduló városlakó: miért kellett Moszkváról Széll Kálmánra változtatni a tér nevét, és ki is volt az a Széll Kálmán, hogy teret neveznek el róla?

Az első kérdésre viszonylag egyszerű a válasz. A közterület 1951-ben – elsősorban politikai indíttatásból – kapta meg a Moszkva tér nevet. Ám már ez is egy átkeresztelés eredményeként született meg, hiszen ezt megelőzően (1929–1951) a dualizmus korának egyik leghíresebb pénzügyminiszterének, miniszterelnökének a nevét viselte a tér. Ezt az állapotot állított vissza a városvezetés 2011. május 12-én. Így a névtáblákon immár ismét az eredeti felirat szerepel: Széll Kálmán tér.

Az erélyes és takarékos pénzügyminiszter

Széll Kálmán 1843. június 8-án a Vas vármegyei Gasztonyon látta meg a napvilágot. A család 1639-ben kapott címeres levelet II. Ferdinánd magyar királytól. Politikai vénáját apjától örökölte, aki Vas megyében aktív politikai életet élt, és amellet, hogy az alispáni, majd főispáni tiszteket is betöltötte, országgyűlési képviselő is volt.

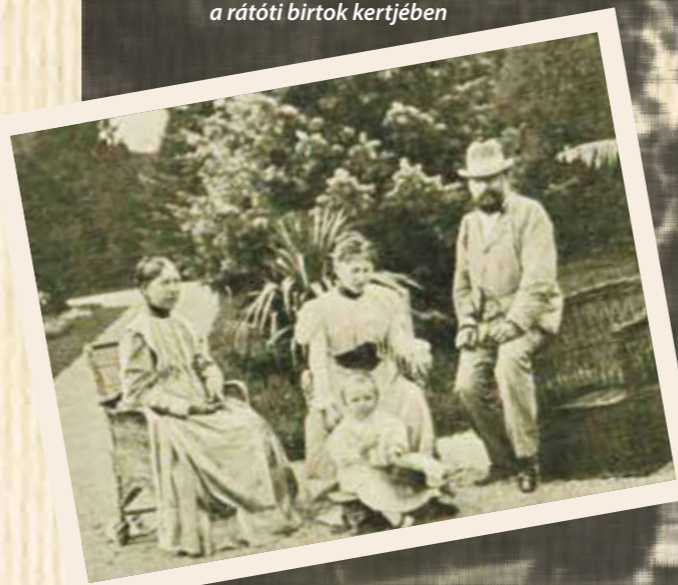
Széll Kálmán iskoláit Sopronban kezdte, majd Szombathelyen folytatta. Jogi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen – az ELTE elődjén – végezte. Jogtudományi doktori diplomáját 1866-ban szerezte meg. A következő évben már Vas megye szolgabírói tisztségét látta el, miközben jó barátságot kötött az ekkor már hatvanas éveinek elején járó Deák Ferencsel. A „haza bölcsé” előszeretettel időzött Széll birtokain, és 1968-tól 1975-ig a nyarat is mindig nála töltötte Rátóton.

Széll később feleségül vette Deák gyámleányát – Vörösmarty Mihály lányát –, Vörösmarty Ilonát. Egyes vélemények szerint Széll Kálmánt tehetsége mellett ez a kapcsolat is segítette gyors politikai előrehaladásában. A későbbi miniszterelnök 1868-tól a Deák-párt tagjaként politizált, majd 1875 márciusában a Deák-párt és a Balközép egyesülése révén létrejövő Szabadelvű Pártban pénzügyminiszteri széket szerzett.

Széll Ghyczy Kálmántól vette át a pénzügyminiszteri tárcát, és Tisza Kálmán tizenöt éves miniszterelnökségének első három évében erélyes és takarékos intézkedésekkel vezette azt. Legelső feladatának a súlyos államadósság megszüntetését tekintette, amelyet adóemelés és a pénzügyi adminisztráció átszervezésének révén három év alatt 40 millió forinttal – közel kétharmadával – csökkentett. Rendet teremtett az államháztartásban, és az állami bevételeket addig nem látott magasságra emelte. Megszervezte az adófelügyelői intézményt, legnagyobb sikereként megalapította az Osztrák–Magyar Bankot, az aranyjáradék bevezetésének köszönhetően pedig helyreállította az ország hitelét, és külföldi kölcsönöket szerzett a tokehiánnyal küszködő magyar gazdaság számára.

Legnagyobb sikereként megalapította az Osztrák–Magyar Bankot.

Széll Kálmán családjával a rátóti birtok kertjében

A rátóti kastély anno

Pénzügyministerségéhez köthető még a tiszai és keleti vasutak megvásárlása – ezzel lehetőséget teremtett a vasútvonalak államosítására –, valamint az osztrák Thun-kormánnyal megújított 1878-as gazdasági kiegyezés megkötése is. Széllnek hároméves mandátuma idején gyakran kellett megküzdenie saját miniszterelnökének, Tisza Kálmánnak az akaratával, aki olyan látogatintézkedések mellett tört lándzsát, mint a fegyveradó, fényűzési adó, biliárdadó és a vadászati adó. Ennek ellenére erélyes és takarékos politikájával sikeres gazdasági szakembernek bizonyult. Ezt saját rátóti birtokainak mintagazdasággá fejlesztésével is bizonyította.

A rátóti kastély anno

Kép a rátóti mintagazdaságról

„Törvény, jog, igazság.”

Miután a berlini kongresszus értelmében a Monarchia okkupálta Boszniát, Széll 1878 októberében lemondott posztjáról, és főleg a gazdasági és a kulturális szférában tevékenykedett – többek között a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnöki tisztét is betöltötte. A „civil” évek alatt kezdeményezte a Magyar Jelzáloghitelbank és a Leszámítolási Bank megalapítását – utóbbinak 1891–1899 között a vezetője volt –, a millenniumi ünnepségek idején pedig számos konferencia és gyűlés szervezésében vett részt. Ferenc József is megbecsülte a tehetséges gazdasági szakértőt, 1883-tól titkos tanácsosi címet adományozott neki, majd 1893-ban Lipótrénddel, míg 1902-ben a Szent István-rend nagykeresztjével is kitüntette.

Ferenc József is megbecsülte a tehetséges gazdasági szakértőt.

Széll Kálmán Alapítvány

Az alapítvány 2003 decemberében jött létre az alapító és három kurátor szervezésében. A társaságnak az a célja, hogy a magyar gazdaság helyzetét folyamatosan nyomon kövesse, elemezze, valamint a gazdaság helyzetének javítását szolgáló összejöveteleket, szakmai konferenciákat rendezzen. Az alapítványról amiatt lehetett eddig igen keveset hallani, mert zártkörű, bekerülni csak a kuratórium döntése alapján lehetett, és a rendezvényei nem nyilvánosak. Jelenleg több mint 300 tagot számlál.

A rátóti Széll-kastély a nemzeti örökség részét képező épület, az osztrák határ közelében

Miniszterelnökként tért vissza a politikába

Széll Kálmán az egyre jobban elmélyülő gazdasági válság miatt 1897-ben visszatért a politikába, miután Bánffy Dezső miniszterelnök és az ellenzék között annyira elmergesedett a viszony, hogy az a parlament munkáját is megbénította. Ferenc József Széll Kálmánt bízta meg a krízis megoldásával, s azt 1899. február 26-i miniszterelnöki kinevezése után – a „törvény, jog, igazság” hármas jelszavával – sikeresen végre is hajtotta. Az új kormányfő személyének köszönhetően az Apponyi Albert gróf vezette Nemzeti Párt csatlakozott a Szabadelvűekhez, így a kormány pozíciója végre megszilárdult, amit az 1901-es választások eredménye is bizonyított. A kormányfői és belügyminiszteri feladatokat egyszerre ellátó Széll Kálmán négyéves ciklusa alatt helyreállította és állandó egészséges alapokra helyezte a törvényes rendet Fiumében, egyszerűsítette a közigazgatást, és gondoskodott az alsóbb közigazgatási szintek vezetőinek képzéséről. Az általa vallott elvek alapján jött létre az új összeférhetlenségi törvény. Az 1901-es általános választásokból a Széll Kálmán programja alapján álló Szabadelví Párt nagy diadallal került ki.

Az 1902-es esztendő újabb sikert hozott, hiszen december 31-én, majdnem egyévi tárgyalás után sikerült az ausztriai Koerber-kormánnyal megkötöni az új gazdasági kiegyezést. 1903 azonban Széll Kálmán bukását hozta. Ez végső soron ugyanabból a problémából eredt, amelyet 1899-ben egyszer már sikeresen leküzdött. Ez év tavaszán a közös hadsereg létszámát növelni akaró véderőtörvény kapcsán ugyanis ismét fellángolt az ellenzék és a Szabadelví Párt ellentéte, amelynek során a legfőbb fegyver ismét a kormányt megbénító obstrukció lett. Ez annyira „sikeres” volt, hogy 1903. május 1-jétől exlex állapot következett be, vagyis Magyarországnak nem volt elfogadott költségvetési terve. Miután Széllt pártjában Apponyi és Tisza István frakciója részéről is folyamatos támadás érte, 1903 júniusában a visszavonulás mellett döntött, a küzdelem további durvulása után pedig a Szabadelví Pártot is otthagya. A politikus már „civilként” élte meg a Fejérváry-féle „darabontkormány” időszakát, ezt követően 1911-ig az Alkotmánypártban, majd független képviselőként politizált, 1915. október 16-án bekövetkező haláláig pedig rátóti birtokán élt.

1903 júniusában a visszavonulás mellett döntött.

Alakulóban a jövő évi ponthatárok

Részmegállapodást kötött az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Szövetsége a 2014-es felsőoktatási ponthatárokról. Jövőre állami képzésen a gazdasági és nemzetközi kommunikáció szakon kell a legtöbb (465) pontot elérni.

Ezek még csak előzetes számok, mert azokat a felvételi után még korrigálhatják. Balog Zoltán emberierőforrás-miniszter bejelentette, a 16 szakon továbbra is lesz államilag finanszírozott hely, ahová a legjobbak 10-20 százalékát vehetik fel, a minimumponthatár a többi szakon 240 helyett 260 lesz.

Az idei tanévben az 5 főnél több állami helyet meghirdető felsőoktatási szakok között a legtöbb pontra az NKE nemzetközi igazgatás szakán volt szükség – ide minimum 453 ponttal lehetett csak bekerülni.

TERVEZETT PONTHATÁROK	
Szak	Ponthatár
alkalmazott közgazdaságtan	465
andragógia	430
emberi erőforrások	443
gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés	465
gazdálkodási és menedzsment	460
igazságügyi igazgatási	424
jogász	464
kereskedelem és marketing	449
kommunikáció és médiatudomány	455
közszolgálati	440
munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási	410
nemzetközi gazdálkodás	460
nemzetközi tanulmányok	465
pénzügy és számvitel	458
turizmus-vendéglátás	428
üzleti szakoktató	440

Tudóstársadalomra van szükség hazánkban

Valódi tudóstársadalomra van szükség, ezért olyan fontos az oktatás és a felsőoktatás minőségének további javítása, s ebben nagy felelősség hárul az egyetemi tanároknak – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere az egyetemi tanári kinevezések és egy rektorai megbízás ünnepélyes átadása kapcsán. A miniszter úgy fogalmazott, az egyetemi tanárok felelősek egyrészt a tudás és a szellemiség átadásában, másrészt a magyar felsőoktatás alakulásának közös felelőssége rájuk is terhelhető. A miniszter szerint partneri viszonyt kell kialakítani a hallgatók és az oktatók között, mivel a leglényegesebb kérdések az egyetem falai között dőlnek el. „A tudást átadni az egyik legnemesebb dolog, egyfajta beavatás a tudomány világába, ami túlmutat a diploma megszerzésén” – fogalmazott Balog.

Versenyelőny felsőoktatási együttműködésekkel

„Nincs gazdasági növekedés az oktatás kiterjesztése nélkül” – mondta Sándorné dr. Kriszt Éva, a Magyar Rektori Konferencia társelnöke a Tempus Közalapítvány konferenciáján. A rendezvény célja az volt, hogy áttekinthessék a cégek és a felsőoktatási intézmények közötti együttműködési formákat. „Ahhoz, hogy az oktatásból potenciális munkavállalók kerüljenek ki, illetve hogy a végzetek tudása és képessége összhangban legyen a munkaerő-piaci elvárásokkal, elengedhetetlen a cégek és az oktatási intézmények közötti kommunikáció és együttműködés” – tette hozzá Bokodi Szabolcs, a Tempus Közalapítvány felsőoktatási csoportvezetője.

Online szerezhetnek szakmai tapasztalatot a frissdiplomások

Karrierépítő oldal indult a felsőoktatásban tanulóknak és frissdiplomásoknak. Az Univeside.hu célja, hogy közelebb hozza a fiatalokat és a vállalatokat egymáshoz, ezzel az igazi tehetségek már a tanulmányaik alatt megoszthatják szakmai ötleteiket, gondolataikat a hazai vállalatokkal.

A regisztrált felhasználók hazai és multinacionális cégek által kiírt valódi feladatokra, problémákra adhatnak be ötleteket a Univeside-on keresztül. A hallgatók ezzel olyan gyakorlatra tehetnek szert, amely előnyt jelenthet az álláskereséskor.

Kétmillió egyetemista és főiskolás tanulhat külföldön 2020-ig

Az Európai Parlament elfogadta a 2014 és 2020 közötti uniós oktatási programot, az Erasmus+-t, amely a jelenlegi időszak Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig programjait és további nemzetközi együttműködési programokat is egyesít. Brüsszel becslése szerint a hét év alatt 14,7 milliárd eurós keretből gazdálkodó Erasmus+ összesen több mint négy milliő főt segíthet majd a tanulásban, képzésben és most először a sportolásban is. Az Erasmus+ programmal kétmillió egyetemista és főiskolás tanulhat majd külföldön, 650 ezren vehetnek részt szakképzésben másik uniós tagállamban, valamint 2014 és 2020 között mintegy félmillió gyerek lehet részese nemzetközi csereprogramoknak, vagy lehet önkéntes uniós forrásból.

Diplomás gyed januártól

Januártól az a hallgató vagy frissen diplomázott szülő is jogosult lesz a gyedre, aki a szülést megelőző két éven belül felsőfokú szakképzés nappali tagozatán két aktív félévet meghaladó hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, és a jogviszony alatt ad életet gyermekének, akit saját háztartásában nevel. Az a kismama is jogosult lesz a juttatásra, aki a jogviszony szüneteltetését vagy megszűnését követő egy éven belül szüli meg gyermekét. A felsőfokú alapképzésben, illetve szakképzésben, felsőoktatási szakképzésben, valamint szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató esetén a gyed összege a bruttó 98 ezer forintos minimálbér 70 százaléka. A mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy doktori képzésben a garantált bérminimum 114 ezer forintos összegének 70 százaléka. Ha a gyedet igénybe vevő szülő legalább 185 nap biztosítási idővel rendelkezik, akkor a 180 nap hallgatói jogviszony beszámításával az általános szabályok szerinti terhességi-gyermekápolási segélyre is jogosultságot szerez. Az új szabályok a 2014. január 1. után született gyermekek esetében érvényesek, azok egyéves koráig.

Magyar rektor lett a Közép-kelet-európai Egyetemek Szövetségének elnöke

A Kaposvári Egyetem rektorát választotta elnöknek a Közép-kelet-európai Egyetemek Szövetsége. Szávai Ferenc ígérete szerint az elnökség törekedni fog arra, hogy további partnerek csatlakozzanak a szervezethez Lengyelországból, Csehországból, Törökországból, Oroszországból és a kaukázusi területekről. Szávai Ferenc megbízása négy évre szól, a döntést egyhangú szavazással hozták meg a résztvevők.

Százhatvan éve oktatnak magyar nyelvet Európa egyik legrégebbi egyetemén

Európa egyik legrégebbi felsőoktatási intézményében 160 éve kezdődött el a magyar nyelv oktatása – ebből az alkalomból kétnapos tudományos konferenciát tartottak Prágában. Ferenc József osztrák császár és magyar király 1853. november 26-i rendeletével jóváhagyta „a prágai egyetemen egy magyar nyelvtanítási tanszék felállítását”. A bécsi egyetem után így a prágai lett a második olyan egyetem, ahol a történelmi Magyarország határain kívül oktatni kezdték a magyar nyelvet. „A magyar nyelv oktatása a prágai egyetemen is arra szolgál, hogy jobban megismerjük egymást. Egymás jobb megismerése ma is közös feladat” – hangsúlyozta Pető Tibor, hazánk prágai nagykövete. Gál Jenő, a Károlyi Egyetem tanára elmondta, a hungarológiai, a magyar nyelvet és irodalmat mint fő tantárgyat évente mintegy nyolc-tíz diák tanulja, nagyjából ugyanennyien vannak, akiknél ez a második szak.

Jelenleg a diákként foglalkoztatottak 86-93 százaléka iskolaszövetkezeti tag.

Az iskolaszövetkezeten keresztüli munkavégzés a tradicionális munkavállalástól jelentősen eltérő sajátosságú, atipikus foglalkoztatási forma. Egy olyan piaci alapú megoldást kínál, amely a piac elvárásaira és a fiatalok öngondoskodási igényeire épít. Tevékenységét tekintve nappali tagozatos diákok részvételével működő, közhasznú, nonprofit gazdasági szervezet, amely a hallgatók időbeosztásához igazodó munkalehetőségek közvetítésével foglalkozik.

Magyarországon már 1983 óta léteznek iskolaszövetkezetek, működésük sikere pedig harminc év óta töretlen. Ma nagyságrendileg mintegy 130 ezer diákot foglalkoztatnak, ezzel jelentősen elősegítik, hogy pályakezdő munkanélküliek helyett a fiatalok már diákeveik alatt adózó, legálisan dolgozó munkavállalókként vegyék ki részüket a hazai termelésből. A hallgatók olyan munkatapasztalatokat szerezhetnek, amelyek jelentősen megkönnyítik elhelyezkedésüket a munkaerőpiacon. Nem utolsósorban pedig az iskolaszövetkezet hozzájárul anyagi háttérük megteremtéséhez, biztosítja az öngondoskodás lehetőségét. Nem nyereségorientáltak a szövetkezetek, ugyanis a legmagasabb nettó jövedelmhányadot biztosítják tagjaik részére. Ez különösen fontos a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok esetében, mert számukra az iskolaszövetkezeti munkavállalás továbbtanulásuk kulcsa is. Mindez úgy valósul meg, hogy a hallgatók számára elsődleges maradhat a tanulás. Nem cél ugyanis a folyamatos foglalkoztatás, hanem a tagok kedvéhez, idejéhez és szükségleteihez igazodó munkalehetőségek megteremtése az elsődleges. Nemcsak a hallgatók, hanem az oktatási intézmények számára is jelentős előnyökkel jár: segíti őket a munkára és az életre nevelés területén, hozzájárul pedagógiai programjaik megvalósulásához.

Szervezeti felépítését tekintve az iskolaszövetkezet olyan szociális szövetkezet, amelynek tagjai között a nappali tagozatos hallgatók aránya nem lehet kevesebb, mint 85 százalék. Alapításához szükséges, hogy a hét alapító tag közül egy a befogadó oktatási intézmény legyen. Ezen oktatási szervezet és a fenntartójának két képviselője által alkotott felügyelőbizottság felel a szövetkezet helyes működéséért, a pedagógiai érdekek védelméért.

Működésének további garanciális eleme, hogy tevékenysége az évek alatt letisztult, a hatóságok által rendszeresen ellenőrzött. Több évtizedes múltjának köszönhetően az iskolaszövetkezet a piac szereplői oldaláról elfogadott és alkalmazott eszköz a jó, alkalmi munkaerő megszerzésében. A hallgatók életébe, költségvetésébe is szervesen beépült ez a szövetkezeti struktúra, hiszen az igényeikhez idomuló legmegfelelőbb munkalehetőségeket biztosítják ezek a szervezetek.

Az iskolaszövetkezet mint speciális jogintézmény hazai „találmány”, a magyar kreativitás terméke. A maga nemében hungarikum, ugyanis ilyen fontos foglalkoztatáspolitikai katalizátor sehol máshol nem található a kontinensen. Ezt az állítást támasztják alá a statisztikai eredmények is: míg a 25 év alatti fiatalok körében 30%-os a munkanélküliség, addig azoknál, akik iskolaszövetkezeten keresztül már dolgoztak tanulmányaik alatt, ez az arány mindössze 15,5%-os. A fiatalok 61%-a nem talál más módon munkát tanulmányai mellett, nem véletlen tehát, hogy jelenleg a diákként foglalkoztatottak 86-93 százaléka iskolaszövetkezeti tag.

A fiatalok foglalkoztatásának fellendítése érdekében elért eredményei alapján az iskolaszövetkezet Európa többi országa számára is mintaként szolgálhat. E megoldásban rejlő lehetőségeket a Nemzeti Közzolgálati Egyetem hallgatói közössége is felismerte. Az egyetem Szenátusának támogatásával, valamint a Fenntartói Testület jóváhagyásával elindul a Nemzeti Közzolgálati Iskolaszövetkezet alapítása. Erről a speciális iskolaszövetkezetről lapunk januári számában olvashatnak további információkat.

Hazai „találmány”, a magyar kreativitás terméke.

HUNGARIKUM?!

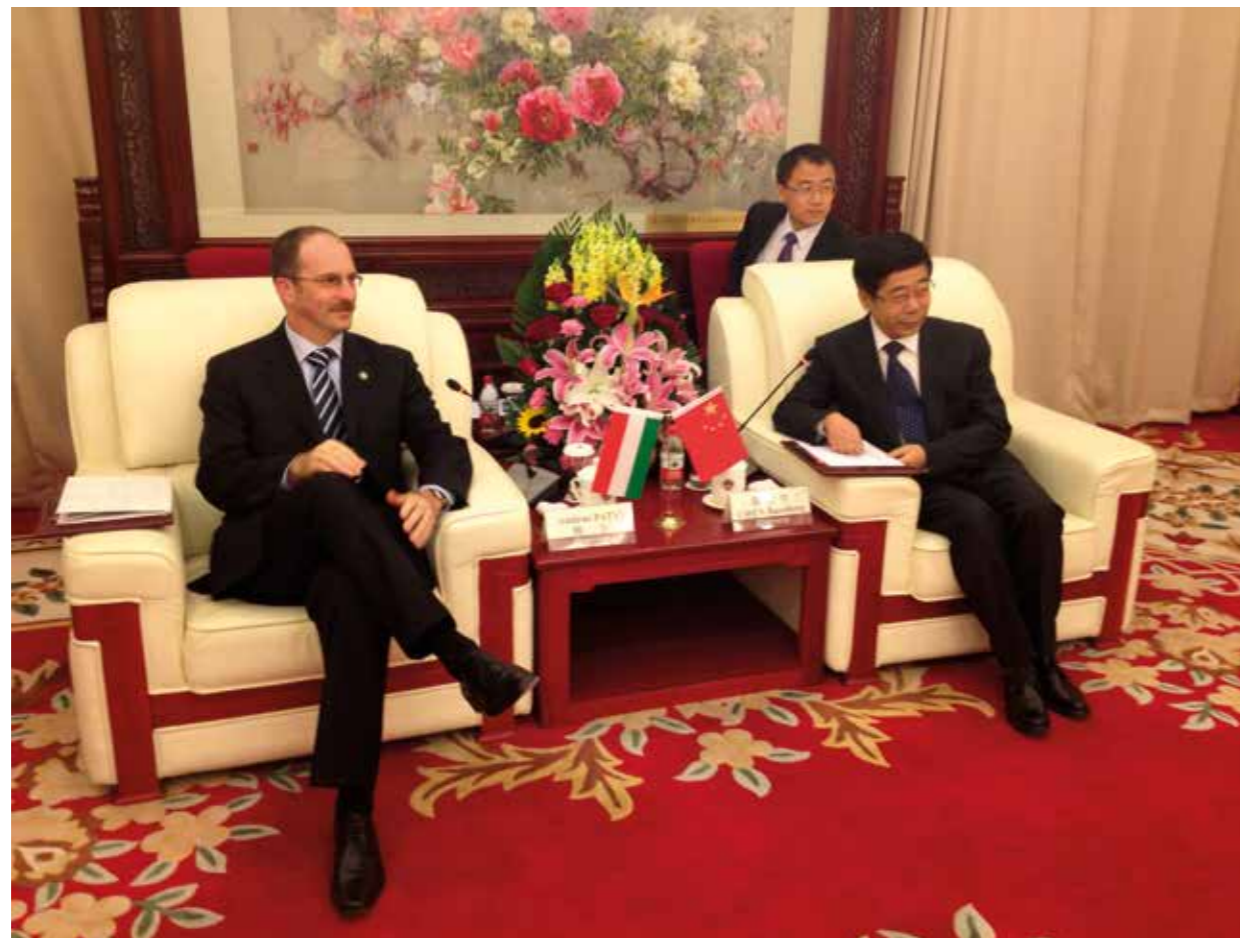
30 éves az iskolaszövetkezet

Napjaink foglalkoztatáspolitikájának egyik központi kérdése a legfiatalabb munkavállalói korosztály, a pályakezdők elhelyezkedési esélyeinek javítása. Ugyanis a fiatalok előtt igen komoly kihívások állnak a munkaerőpiacra való belépésükkor, amit a 25 év alattiak körében jelen levő magas munkanélküliségi arány is mutat. Az egyetemi évek alatt megszerzett munkahelyi tapasztalatok és kapcsolatok azonban jelentősen növelhetik a pályakezdők munkapiaci esélyeit. Ezen jártasságok megszerzéséhez pedig a legjobb út az iskolaszövetkezeti munkavállalás, amelynek keretein belül a munka és a tanulás összeegyeztethető marad.

Szöveg: Brecsok Anna

Patyi András rektor
és Chen Baosheng
a Kínai Kormányzati
Akadémia rektor-
helyettese

Kínában járt a rektori delegáció

KELETEN A HELYZET EGYRE FOKOZÓDIK

A legbefolyásosabb kínai közszolgálati felsőoktatási intézmények invitálták meg a Nemzeti Közszolgálati Egyetem vezetőit, hogy látogassák meg egyetemüket, és tudásukkal, tapasztalataikkal segítsék a fellendülés közepette hatalmas változások alatt álló Kínát. A Patyi András rektor vezette delegáció október közepén Pekingben és Sanghajban előadásokat tartott, és komoly együttműködési megállapodásokat hozott tető alá a kínai partnerintézményekkel.

Növekedni fog a hallgatói, oktatói és továbbképzési mobilitás a két ország között.

2013. október 15. és 24. között a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) rektori delegációja a tisztviselői és a tisztikar képzéséről, illetve a közszolgálati tudományos kutatómunka terén folytatandó magyar-kínai együttműködésekről tárgyalt a Kínai Népi Rendőrségi Egyetem, a Kelet-kínai Jogi és Politikatudományi Egyetem, a Kínai Államigazgatási Főiskola (Kínai Kormányzati Akadémia), a Minzu Egyetem és a Kínai Nemzetvédelmi Egyetem rektoraival Pekingben, illetve Sanghajban. A látogatás során az NKE-t Patyi András rektor, Kis Norbert továbbképzési és nem-

zetközi rektorhelyettes, Horváth József főtábornok és P. Szabó Sándor, az NKE Kínai Közigazgatás-, Gazdaság- és Társadalomkutató Központjának igazgatója képviselte. A rektori delegáció valamennyi kínai intézményben rendkívül magas szintű fogadtatásban részesült, a Kínai Nemzetvédelmi Egyetemen katonai tiszteletadással fogadták a küldöttséget. A delegáció tagjainak a Minzu Egyetemen tartott előadásait – például Patyi András: Comprehensive approach in higher education and aspects of good governance – kivétel nélkül telt házzal várták.

Az utazás előzménye a távol-keleti partnerek Magyarországon tett látogatásai. A Kínai Kormányzati Akadémia miniszterhelyettesi rangú vezetője, Yang Keqin szeptemberi magyarországi tartózkodásakor közvetítette a meghívást Patyi András rektor felé. A Kínai Népi Rendőrségi Egyetem vezetője 2013 júniusában Budapesten hívta meg személyesen az NKE rektorát. A Kínai Népi Felszabadító Hadsereg politikai főcsoportfőnökségének helyettes vezetője, Jia Ting'an vezérezredes pedig 2013 júniusában járt a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon, akkor invitálta meg az egyetem vezetését. Pekingben három kormányzati felsőoktatási intézmény segíti közvetlenül a kormányt és a politikai vezetést a képzések és a stratégiai kutatások területén: a Kínai Kormányzati Akadémia, a Kínai Népi Rendőrségi Egyetem és a Kínai Nemzetvédelmi Egyetem. A kormány irányításával a közszolgálati hivatásrendek képzése, továbbképzése, vezetőképzése és stratégiai kutatása e három intézményben összpontosul.

A Kínai Népi Rendőrségi Egyetem a kínai rendőrtisztai képzés legfontosabb intézménye. 1948-ban jött létre, de csak bő harminc évvel később vált nappali tagozatos képzéseket is nyújtó felsőoktatási intézménnyé. 1998-ban egyesült a Kínai Rendőrtisztai Egyetemen, oktatási portfóliójában BA-, MA- és Ph.D.-képzések, valamint továbbképzések egyaránt szerepelnek. Az intézmény közvetlenül a Kínai Közbiztonsági Minisztériumhoz tartozik.

A Kínai Államigazgatási Főiskolát 1994-ben alapították a „reform és nyitás” modernizációs folyamataival összefüggésben. A közvetlenül a kínai kormányhoz tartozó, minisztériumi szintű intézmény (rektora és rektorhelyettesei miniszteri, illetve miniszterhelyettesi rangúak) fő feladatai közé az állami tisztviselők, köztisztviselők képzése, illetve továbbképzése tartozik, tehát a kínai politikai elit legfontosabb rekrutációs bázisát adja. Tizenkilenc karán több mint négyszáz oktató és egyéb munkakörben foglalkoztatott alkalmazott dolgozik, és évente közel ötezer hallgató tanul itt.

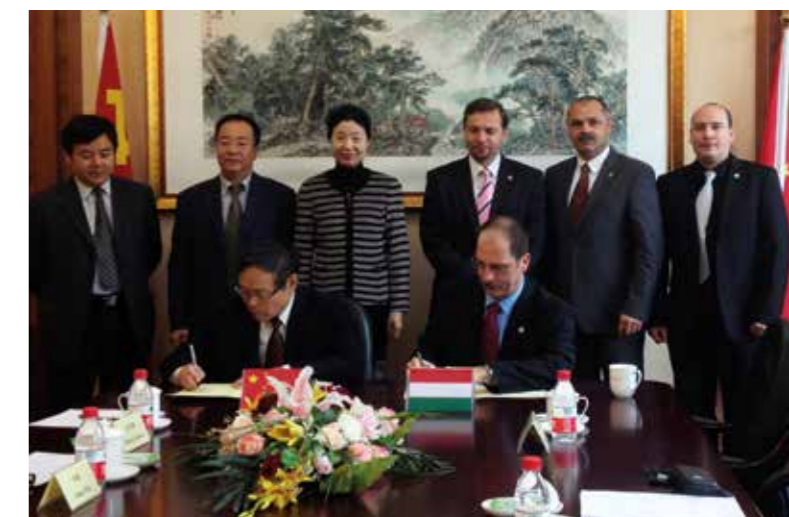
A Kínai Nemzetvédelmi Egyetem, teljes nevén a Kínai Népi Felszabadító Hadsereg Nemzetvédelmi Egyeteme a Kínai Népköztársaság legfontosabb és legrangosabb katonai felsőoktatási intézménye, közvetlenül a Központi Katonai Bizottság irányítása alá tartozik. Az egyetem

1986-ban jött létre a Hadsereg Katonai Főiskolájának, Logisztikai Főiskolájának és Politikai Főiskolájának egyesítésével, de elődintézményeinek története egészen 1927-ig nyúlik vissza.

A felsorolt egyetemek mindegyikét meglátogatta a magyar delegáció, sőt még további két intézménnyel is bővült a hivatalos program.

A magyar kormánynak a „globális nyitás”-politikájába szervesen illeszkedik az NKE kínai felsőoktatási kapcsolatok kialakítására irányuló törekvése. A mindent átható változások alatt álló távol-keleti országban a közigazgatás, a Hadsereg és a Rendőrség is sokat meríthet a Magyarországon felhalmozott tudásból. Ráadásul Kína egy közigazgatási reform előtt áll, a rendkívül sok nemzetközi dicséretet kiváltó Magyar program nem véletlenül keltette fel az ázsiai döntéshozók figyelmét. A kiutazás legfontosabb eredménye az ázsiai kapcsolatok mélyítése mellett a közszolgálati képzésről és kutatásról szóló együttműködési megállapodások tető alá hozása a kínai partnerintézményekkel.

A tárgyalások eredményeként olyan közös képzési és kutatási programok indulnak, amelyek a keretében lehetőség nyílik a magyar és a kínai hallgatók, oktatók, tisztviselők és tisztek tanulmányútajaira a partnerországokban. A kutatási együttműködések keretében a stratégiai és közpolitikai folyamatokkal kapcsolatos tapasztalatcsere valósul meg, továbbá közös kutatási programok indulnak el az NKE és a távol-keleti felsőoktatási intézmények között. A kormányzati akadémiák között tehát hosszú távú stratégiai kooperáció alakul ki, amely a két ország közszolgálati és közszolgálati képzési intézményei közötti bizalom építését és a kölcsönös megértést mozdítja elő. Az egyetem diákjai és professzorai számára a legfontosabb következmény, hogy tovább növekszik a hallgatói, oktatói és továbbképzési mobilitás a két ország között. A Minzu Egyetemről például már novemberben érkeztek vendégelőadók az NKE-re: Li Junqing dékán a kínai gazdaságirányítási rendszerről tartott előadást.

A Minzu Egyetemmel kötött Együttműködési Megállapodás ünnepélyes aláírása

A delegáció tagjainak előadásait kivétel nélkül telt házzal várták.

*Kun Szabó István
a Pro Urbe Budapestért díj
büszke tulajdonosa*

„KELL EGY CSAPAT”

Nagyjából két méter magas, szálfá alakján úgy áll az egyenruha, hogy róla mintázhatnánk a katona prototípusát. Kedves mosolya, udvarias gesztusai mögött azonban egy konzekvens, szigorú, kemény vezér képe rajzolódik ki, akinek a főváros összes katonája összecsapja a bokáját. Kun Szabó István dandártábornokkal, a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár parancsnokával a Pro Urbe Budapest díj kapcsán beszélgettünk az elismerés jelentőségéről, hivatásáról, családjáról és a jó borokról.

Szöveg: Pethő Zoltán

Gratulálunk a frissen kapott Pro Urbe díjhoz. Mivel indokolta a városvezetés, hogy önre esett a választásuk?

Kun Szabó István: A hivatalos indoklás szerint a katonai vezetés, a logisztikai támogatás és harmadsorban az árvíz kezelésében és annak elhárítása irányításában való vezető szerepem miatt kaptam. Azonban úgy gondolom, hogy ez kicsit komplexebb. Nyilván nem tisztem értékelni, miért gondolták azt az adományozók, hogy erre a díjra érdemesnek tartanak, de egy hároméves munka kezd beérni. A főváros azt a katonai jelenléte, azt a katonai szerepvállalást díjazta ezzel, amelynek vannak jól látható jelei: a Koronaőrség, a Palotaőrség, maga a vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár kialakítása. Formai része a munkánknak a budai laktanya megjelenése, azok a katonai iskolai programban kötött együttműködések, részvételek, amelyek elősegítik az ifjúság nevelését, továbbá a helyőrségi és a laktanya-történelmi kutatások. Tavaly sikerült aláírni egy együttműködési megállapodást a fővárossal, amely konkrét feladatokra vonatkozik. Ebben szerettem volna jelezni, hogy a fővárosban több ezer katona van, akik képesek arra, hogy segítsenek, amikor szükség van az összehangolt, felkészült segítők. Az árvízkor beigazolódtak, hogy ezek nemcsak a szavak szintjén jelennek meg, tehát képesek voltunk arra, hogy rövid időn belül, nagyon nagy erővel a főváros védelmét megvalósítsuk.

Az ön karrierjében ez a díj milyen szerepet tölt be?

Rendkívül nagy elismerésnek gondolom, amelynek értékét az is növeli, hogy kívülről jött. A katonai szervezeteken belül vannak különböző elismerési szintek, de ez független azoktól. Nem udvariasságból mondom, de ezt egyedül nem lehetett volna elérni, hiszen a szervezet mögött mindig emberek vannak.

Ráadásul 2011-től él csak Budapesten.

Már budapestinek vallom magam, és a családom is ideköltözött. Persze, kezdetben nem ment olyan könnyen ez a „budapestiség”, mert első a feladat és a munka volt, utána szerveződött meg az életünk, de jelenleg büszkén mondhatom, hogy budapesti lakos vagyok. Természetesen nem elfelejtve, hogy Szolnokról érkeztem.

Első feladata a Koronaőrség megalakítása volt.

2011 januárjában kezdtem el szervezni a csapatot, szinte a nulláról, de nagyon nagy segítségekkel. Mind az akkori dandár, mind a Honvédelmi Minisztérium nagyon nagy áldozatot vállalt át. A nemzet szempontjából egy fontos projekt volt, ez eredményezhette ezt a komoly összefogást, amelynek eredményeként május 30-án a Parlamentben átvehettük a korona őrzését. Hatvanhat év után visszakérült a normál kerékvágásba a dolog, tehát katonák őrzik, védik, és ha kell, menekítik a Szent Koronát.

Milyen a kapcsolata a Nemzeti Közsolgálati Egyetemen? Ha jók az információink, akkor ott doktorált?

Bár csak múlt időben beszélhetnénk róla, de még folyamatban van. Az abszolutóriumot már megszereztem, így már „csak” a disszertáció megírása van, ami hihet-

lenül nagy feladat. A tanulmányaimat az egyetemen végeztem, mind a kiegészítő egyetemi képzést, mind a vezérkari akadémiát. Nekem szívügyem az intézmény, nagyon fontosnak tartom egy katonai felsőoktatás létjogosultságát, a kiművelt katonafők sokaságát.

Mi a doktori témája, ha nem titok?

A Hadtudományi Karon írom, a tűzcsapásokkal, különösen a fedélzeti helikopterek tűzcsapásaival foglalkozom. Eredendően repülőmérnök vagyok, helikopterbázisnál szolgáltam, azóta kicsit távolabb kerültem a szakmától, de a kutatástól nem.

Tanít is az egyetemen?

Az egyetemen nem, de nagyon remélem, hogy lesz lehetőségem ott is megmutatni az előadói képességeimet.

Említette, mennyire fontosak a kiművelt katonák. Hivatásos katonaként hogy élték meg a sorkatonaság megszűntetését?

Összetett a dolog, hiszen ez egy társadalmi-politikai döntés, amelyet mi, katonák parancs alapján végrehajtottunk. Most egy másfajta szellemben végezzük a munkánkat, szerződéses katonákkal.

Ez jobb minőséget jelent?

Alapvetően igen, mert egyszer, egy feladatrendszerre kell kiképezni a katonát, és utána kvázi az ő szaktudását tudjuk ciklikus rendszerben alkalmazni, fejleszteni. De én is a társadalomban élek, nekem is megfogalmazták azt, hogy nem volt rossz az, amikor egy fiatal ember egy szocializációs folyamaton mehetett keresztül, megtanulhatott bizonyos alá- és fölrendeltségeket. Ez nem kifejezetten katonaszakmai kérdés, ez elsősorban politikai kérdés. Amit a politika megszab a haderőnek, azt a honvédség köteles végrehajtani. Mindkettő mellett vannak pró és kontra vélemények, és nemzetközi kitekintésben is rengeteg példa van.

A Pro Urbe Budapest díj

Nekem elég a lányomtól két-három pillantás, és végem.

de a lányom is, aki a szemem fénye. Jelenleg az ELTE szociológia szakára jár, és természetesen nagyon büszke vagyok rá.

Őn az első szűrő az udvarlónknál?

Nem, a feleségem, és csak aztán jövök én. Többször mondtam már, hogy nagyon szerencsések vagyunk mi, katonák, mert szemtől szemben látjuk az ellenséget, szembenézhetünk vele, nem úgy, mint más szakmákban, ahol előlről-hátulról jöhetnek támadások. Ha én becsülettel elmondom a kezdet kezdetén, hogy én erről hogyan gondolkodom, akkor onnantól kezdve van az igazodási pont. Megmondom őszintén, itt a honvédség berkein belül ki tudom élni a szigorúságot, a fegyelmet, otthon próbálok egy kicsit lazítani. Én vagyok a gyengébb láncszem, szerencsére a feleségem sokkal racionálisabb, sokkal jobban át tudja tekinteni a helyzetet. Nekem elég a lányomtól két-három pillantás, és végem. Ez a gyengém, de csak a lányomtól, itt benn a dandárban már nem lehet ezzel visszaélni.

Akkor nincs olyan kollégája, aki ezt el tudná érni?

Megpróbálhatja, de nem fog sikerülni neki, soha az életben. Ezt csak egy személy tudja elérni: a lányom. Senki más!

Mivel foglalkozna, ha lerakná az egyenruhát?

Lerakni nincs szándékomban, harminc évet áldoztam rá az életemből, amit egy pillanatig sem bánok. Tehát, ha újra kezdeném, akkor is ugyanezt az utat járnám be. Lehet, hogy egy kicsit más módszerekkel, más helyekre kerülhetne az ember, de én semmit nem bántam meg, nem szeretném ezt abbahagyni. Ameddig az előljáróim úgy gondolják, hogy megfelelő szinten tudom végezni a feladataimat, akkor ezt nagyon sokáig szeretném csinálni.

Mivel tölti legszívesebben az idejét a szolgálaton és a családon túl?

Van egy új keletű hobbim, a vadászat. Erre sokkal több időt kellene szánnom, hiszen a vadászat nem egy ilyen kiugrós-beugrós szórakozás, de nagyon érdekel, remélem, el fog kísérni egész életemben. A másik szenvedélyem pedig a borászat. Szolnokon 2006-ban az Első Tiszti Kaszinó alapító elnöke voltam. Módomban állt formálni a működését, és elhatároztuk, hogy bejárjuk Magyarország történelmi borvidékeit. Így kapcsolatba kerültem borászatokkal, kiműveltük magunkat, aminek lett is egy nehezítő hozadéka: onnantól kezdve már nem iszom meg mindazt, amit előtte megittam.

Őn is vallja, hogy az élet túl rövid ahhoz, hogy rossz borokat igyunk?

Egyetértek teljes mértékben. Engem nem a bor készítése, hanem a bor gasztronómiája érdekel igazán. Azt gondolom, hogy szerves része a mai kultúrának, a protokoll egyik irányítója, és a diplomáciában is kiemelt szerepet tölt be.

Van kedvenc borvidéke?

Nagyon jó kapcsolatba kerültünk Bock Józseffel, így Villány a szívem csücske lett, de nagyon szívesen fogyasztom a szekszárdi borokat is.

Ezek szerint inkább vörösboros?

Igen, azzal kezdtem, de van egy mondás, hogy az ember, ahogy életútján halad előre, először édes vörösborot iszik, aztán elkezd a száraz vörösborokat fogyasztani, majd áttér a fehérborra. Manapság szoktam fehérborot inni, ami jelez valamit az életkoromról is.

Említette, hogy mindent ugyanígy csinálna, ahogy eddig, de van-e esetleg olyan történelmi korszak, amelyikben kipróbálná magát?

A két világháború közötti és az első világháborút megelőző időszak számomra nagyon vonzó. Főleg a letisztult, világos értékrendje, a hadsereggel szembeni viselkedése és a hadsereg kezelésének módja miatt. Az a presztízs, amit akkoriban a hadsereg és a tisztikar ki tudott vívni magának, az nem isten ajándéka volt, azért megdolgoztak rettenetesen. Nem véletlen, hogy vitéz Szurmay Sándor nevét viseli a dandár, el is mondtam a szobrán az avatásakor, nagyon sokat kell dolgoznunk ahhoz, hogy méltók legyünk a név viseléséhez. Persze, érdemes volna kipróbálnia magát az embernek abban a korszakban, amikor egy szál karddal, fizikai erőnléttel kellett helytállni. Néha eljátszom a gondolattal, hogy milyen lehetett, amikor csak az erőszak és a fegyver volt az igazi érvrendszer, mert ilyen volt a világ akkoriban. Hála istennek erre most mód és lehetőség nincsen, mert a katonának is az a megnyugtató, ha békés időszakok követik egymást.

Van esetleg különösen vonzó civil pálya?

Tizennyolc évesen leginkább a technikai fejlődés vonzott, ezért is kerültem a Kilián György Repülő Műszaki Főiskolára, ahol repülővel szerettem volna foglalkozni. Hamar rájöttem, amit ma is hitvallásomnak tartok, hogy amikor az ember egyenruhát és rendfokozatot húz és kap, akkor elsősorban katona, tehát katonaként kell viselkednie, és csak másodsorban szakember: mérnök, lövész, tüzér. Nagyon messze kerültem már én is a mérnöki pályától, a jelenlegi már a harmadik szakmám, ami folyamatos tanulással párosul. Természetesen eljársz az ember a gondolattal, hogy a civil életben mire jutott volna ezekkel a lehetőséggel, de őszintén megmondom, nem tudom. Szerencsére ezek csak fikciók, és tényleg elégedett vagyok a jelenlegi helyzetemmel. Remélem, ezt fogom mondani nyolcvanéves koromban is, amikor ülök a kandalló előtt, és az azok körbevesznek. A kihívásuktól nem szabad megrettenni, mert attól rosszabb rémálma nem lehet az embernek, hogy évek múltán azt mondja, hogy „de miért nem tettem meg?”. Az egy dolog, hogy megpróbálok, és nem sikerül, vagy nem vagyok rá alkalmas, vagy nem tartanak rá alkalmasnak, de legalább megpróbáltam.

Visszatérve a Pro Urbe díjra, talán azért is eshetett önre a választás, mert ugyanazt lehet elmondani a szervezetükről is, mint a jó játékezetőről: akkor teszik jól a dolgukat, ha nem önök a főszereplők.

Teljes egészében ez így nem mondható el, mert az alakulatunknál van az az erőforrás, amely megtestesíti Budapesten a katonaságot. Az összes állami fogadáson, az összes koszorúzáson, az összes zászlófelvonáson az én katonáim vannak ott. Erre rendkívül büszke vagyok.

Gondoljunk bele, megérkezik repülővel egy külföldi vendég, velünk találkozik először, hiszen a katonák sorfala előtt vonul el. Ezt követően pedig ismét csak velünk találkozik, mert vagy a köztársasági elnök, vagy a miniszterelnök fogadja szintén katonai tiszteletadással. Vagyis az első két-három óra úgy telik el, hogy katonák között mozog, katonákat lát. Rendkívül fontos, milyen a megjelenés, mert sokszor előtérben vagyunk, így egy kicsit kirakatszakra is a miénk.

Pontosabban fogalmazok: nincs negatív relációjú hír önökkel kapcsolatban, nincsenek botrányaik.

Szerencsére. Feladatomban érzem, hogy megmutassuk a hadsereget, mert egy helyőrség feladata az is, hogy egyfajta bizalmat ébresszen az emberekben. Mi itt vagyunk, számíthatnak ránk bármikor. Nyilván leginkább arra készülünk, hogy fegyveresen megvédjük a fővárost. De most nem ez a feladat, mert szerencsére nem ilyen a geopolitikai helyzet.

Sűrűn kapja meg katona ezt a díjat?

Elég valószínű, hogy én vagyok első, aki katonaként kapta meg ezt a díjat. A vezérkari főnök és a miniszter úr is igen nagy elismeréssel fogadta ezt. De még egyszer szeretném kiemelni, hogy bár én vettem át, de emögött szervezet van, a szervezetet pedig emberek alkotják. Ez nem az a sablonos szöveg: kell egy csapat, hogy működjön. Álszerű sem szeretnék lenni, mert nyilván jólesik a dicséret. Úgy gondolom, hogy az ember örömszerző lény. Ha elvégez egy munkát, akkor azért bizonyos szintű elismerést vár. Ennek különböző formái vannak, ez egy nagyon rangos elismerés, rendkívül büszke vagyok rá.

Nekem szívügyem az intézmény.

*Ami a nyelvet illeti,
ez a kötelék az egyik legerősebb.*

Dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet

1986-ban szerezte meg jogi diplomáját Pécsen, 1998 óta rendelkezik PhD fokozattal.

Kutatási tevékenysége kiterjed a kisebbségek jogainak védelmére mellett az Európai Unió jogára, valamint az EU- és a nemzetközi jog kapcsolatára.

2004 és 2007 között a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának dékánja volt, oktatott a Berzsenyi Dániel Főiskolán, több német-országi egyetemen és a Babes-Bolyai Tudományegyetem Jogi Karán. Tagja a Magyar Tudományos Akadémia Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya Közigazgatás-tudományi Bizottságának.

Az 1961-ben született kutató Egyetemi Tanári pályázatát november 20-án fogadta el a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Szenátusa. Német és román nyelvekből felsőfokú, angolból középfokú nyelv- vizsgával rendelkezik.

Idén, október 21-én választotta meg az Országgyűlés a nemzetiségek jogainak védelmét ellátó ombudsmanhelyettesnek dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébetet, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Nemzetközi Intézetének igazgatóját.

közösségek politikai joggyakorlásának fejlődése. Az elvi lehetősége megteremtődött annak, hogy nemzetiségi alapon jeleníthessék meg érdekeiket a magyar országgyűlésben. Az persze nagyon valószínű, hogy a választási rendszer kialakítása nem fog minden kisebbségnél parlamenti képviselőt eredményezni. A többieknek úgynevezett szószólójuk lesz, akik – bizonyos megkötéssel – tanácskozási joggal rendelkeznek majd.

A nemzetiségek védelméért felelős ombudsmanhelyettes munkáját hogyan képzeljük el? Mindennapi ügyekkel foglalkozik, vagy inkább elvontabb, jogi kérdésekkel?

Mind a két feladat előfordul, és mindkét jogkör adott az ombudsmanhelyettes számára. Magukat a panaszokat az ombudsman hivatala fogadja, ezek elbírálására egy elhivatott, nagyon jó szakmai kapacitásokkal rendelkező apparátus áll rendelkezésre. Az egyedi ügyek elbírálása azonban nem az ombudsmanhelyettes napi feladatai közé tartozik. Velünk nagyobb súlyú, komplikáltabb problémákkal kapcsolatban kerül sor konzultációra. A kommunikáció, a konkrét vizsgálatok indítása, a jogszabály-értelmezés, a figyelemfelhívás, a rendszerszinten jelentkező problémák a hatóságok felé történő közvetítése jelentik az ombudsman-helyettes tennivalóit. Ezek egyébként „szoft” eszközök, a mi dolgunk a vonatkozó jogszabályok értelmében a figyelemfelhívás, a lelkiismeret folyamatos ébrentartása. Olyan közigazgatási eljárást, mint például az Egyenlő Bánásmód Hatóság, az ombudsman nem indíthat. Viszont jogában áll beadványt előterjeszteni az Alkotmánybírósághoz.

Mindez nem kíván egész embert?

Természetesen egész embert kíván, ezzel együtt azonban az oktatói, kutatói tevékenység olyan háttérrel jelent, amely nélkül az ombudsmanhelyettesi munkát sem tudnám ellátni. Az általános egyetemi, akadémiai jelenlét majd hogyan nem előfeltétele annak, hogy magas színvonalú szakmai munkát lehessen végezni ebben az új feladatkörben is.

Amikor idén nyáron a Nemzetközi Intézet vezetője lett, és interjút készítettem önrel az egyetem honlapja számára, említette a pécsi doktorandusz hallgatókat...

Igen, doktorandusz hallgatókat nem illik cserbenhagyni.

Szintén júliusban írhattuk meg, hogy alakulóban van a nemzetközi közszolgálati kapcsolatok szak elindítása. Azóta mi történt ezen a téren?

A szak akkreditációja sikeresen lezárult. A Magyar Akkreditációs Bizottság az ősz folyamán úgy döntött, a szak indítható. A 2014–15-ös tanév első félévében indul is az első évfolyam. A képzés konkrét előkészítése, továbbá a szak bevezetése, a képzés megismertetése a potenciális jelentkezőkkel ezekben a napokban is többféle formában foglalkoztatja a Nemzetközi Intézet munkatársait. Nagyon sok kolléga igen keményen dolgozott ennek a szaknak az összeállításáért itt az egyetemen. Biztos vagyok abban, hogy ennek megfelelően magas színvonalú és hasznos mesterszakkal bővült az NKE oktatási portfóliója.

„A SOKFÉLESÉGTŐL MINDENKI GAZDAGODIK”

A hazánkban élő nemzetiségek kultúrája jóval többet jelent, mint hogy pusztán „táncolnak meg énekelnek”, mondja dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, akit október végén választott meg az Országgyűlés a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó ombudsmanhelyettesé. A NKE Nemzetközi Intézetének vezetőjével a jövő tanévben induló nemzetközi közszolgálati kapcsolatok szak indulásáról is beszélgettünk.

Szöveg: Takács Péter

A roma kisebbségtől eltekintve a többi nemzetiség mintha láthatatlan lenne az átlagember számára. Magyarországon az utcán nem hallunk görög, horvát vagy lengyel beszédet. A mi kisebbségeink őrzik még az anyanyelvüket, vagy már csak őkseik hagyományait ápolják?

Magyarországon tizenhárom nemzetiségi közösség él, sajátos jogállásukat 1993 óta önálló törvény rendezi, a jelenleg hatályos jogszabály 2011-ben született meg. Az egyes nemzetiségi közösségek lélekszáma Magyarországon igen eltérő. A legnépesebb nemzetiség a roma közösség, a legutóbbi népszámláláskor körülbelül 300 ezer fő vallotta magát ehhez a nemzetiséghez tar-

tozóznak. Becslések ennek a számnak a dupláját is feltételezik. A német nemzetiséghez tartoznak még viszonylag sokan, mintegy 130 ezren, ezután meglehetősen nagy távolságban következik a többi kisebbség: a szlovákok, a románok és a horvátok közössége 23-29 ezer fővel. A hétezer fő körüli létszámú nemzetiségi közösségek körébe a bolgár, a görög, a lengyel, az örmény, a ruszin, a szerb, a szlovén és az ukrán közösség számít a 2011. évi népszámlálási adatok alapján. Ami a nyelvet illeti, ez a kötelék az egyik legerősebb, annak ellenére így van ez, hogy a mindennapi életben napi szinten nem halljuk például Budapest utcáin a ruszin, a román vagy éppen a lengyel, esetleg valamelyik másik nem-

zetiség nyelvét. Ennek egyszerű oka van: az említett közösségeknek Magyarországon megvannak a hagyományos lakhelyei, települései. Általában ott, ahol közel van az anyaország, a románok esetében például Gyula ilyen település.

Az államszocializmus Magyarországon tudott valamit kezdeni a nemzetiségekkel?

Az a rendszer viszonylag egységesítő szemléletet próbált érvényesíteni. Ha kategorizálta is a lakosságot, nem ilyen szempontok szerint tette.

Ugyanakkor a nálunk élő nemzetiségek már akkor is őrizték hagyományaikat.

Természetesen, hisz az identitás megmaradásának a nyelven kívül a kultúra ápolása a fő eszköze. Más kérdés, hogy sajnos sokak számára ez azt jelenti, hogy a nemzetiségek táncolnak meg énekelnek, legfeljebb még főznek. Holott ennél jóval többről van szó. Úgy vélem, egy társadalom minőségéről sokat elmond, mennyire képesek megőrizni identitásukat a benne élő kisebbségek. A sokféleségtől ugyanis mindenki gazdagodik. Nem véletlenül szerepel az alaptörvényünkben az a mondat, hogy a nemzetiségek államalkotó tényezők.

Pozitívan élnek meg a kisebbségek, hogy évtizedek mulasztásos alkotmánysértése után 2014-től képviseletet kaphatnak a parlamentben?

Egyfajta örömezzet bizonyosan van, hiszen egy húszéves harc egyik állomásához érkezett el a nemzetiségi

A mi dolgunk a figyelemfelhívás, a lelkiismeret folyamatos ébrentartása.

A RENDŐRTISZTKÉPZÉS TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON

A dualizmus korától egészen napjainkig hosszú út vezetett a magyarországi rendőrtisztképzés egyetemi rangra emelkedéséhez. A történelem viharai miatt is folyamatosan változó képzési rendszerek után ma már egy integrált egyetem önálló karán képezik a jövő rendőrtisztjeit.

Szöveg: Kóti Gergő

(Forrás: Budaházi Árpád – Rendőrtiszt Főiskola – Jubileumi évkönyv)

Dualizmus – a kezdetek

A kiegyezést követően a dualizmus korában jött létre és erősödött meg a polgári értelemben vett magyar rendvédelem, valamint a nemzeti rendvédelmi struktúra, amely a térség rendvédelmi hagyományain kívül nyugat-európai tapasztalatokon alapult. A modern rendőrtisztképzés kialakulásának kezdete is erre az időszakra tehető. A dualizmusban a Magyar Királyi Rendőrség tisztikarával szemben a közigazgatási tisztviselők képesítési követelményét állították, mivel a rendőrtiszteteket is közigazgatási tisztviselőknak tekintették. A rendőrtiszt állás betöltéséhez többnyire a közigazgatásban eltöltött gyakorlati időt is előírták. A rendőrkapitányi hivatás gyakorlásához a jogtudorság és a huzamos, mintegy tíz éves közigazgatási gyakorlat is hozzátartozott.

A rendőrtiszt kar esetében a legfőbb gondot abban látták, hogy az államtudományi államvizsga nem készítette fel a leendő rendőrtiszteteket hivatásuk teljesítésére, ezért olyan tanfolyam és szakvizsga bevezetését sürgették, amely speciális rendőri ismereteket nyújt. Egyre jobban erősödött az igény a tisztikar képzésére.

Az 1873-ban állami kézbe adott fővárosi rendőrség személyi összetétele, az állomány képzettsége messze a kívánalmak alatt maradt. Ezen az állapoton sokat javított egyrészt a rendőrtörvény néven ismertté vált 1881. évi XX. törvénycikk, másrészt a rendőrség gyökeres megreformálását elkezdő új főkapitány, Török János, aki könyörtelen szigorral és következetességgel hajtotta végre a korrumpálódottnak, valamint a szakmailag felkészületlenek eltávolítását a rendőrség soraiból. Azt is előírta, hogy csak olyan ember vehető fel az őrszemélyzet tagjai közé, aki a katonaságnál altiszt rankát nyert, valamint életbe léptette azt az intézkedést is, amellyel kikötötte, hogy a próbaidős rendőr csupán a sikeres rendőrvizsga után véglegesíthető. 1885-ben detektív tanfolyamot hívott életre, amelyet szakvizsga zárt. A tanfolyamokon a hazai mellett a külföldi tapasztalatokat és ismereteket is oktatták.

A dualizmus végére a fővárosi rendőrségen belül felkészültségben és színvonalában is a megfelelőhöz közeli személyi összetétel alakult ki, ami lehetőséget teremtett a továbbképzések megszervezésére is. A külföldről érkező szakemberek megállapították, hogy a bécsi és a budapesti rendőrtisztviselők felülmúlják európai társaikat.

Az ország vidéki rendőrtisztjei számára szaktanfolyamot szerveztek, hogy a főváros és a vidék rendőrtiszt karának szellemét egységes színvonalra hozzák. A sikereken felbuzdulva oktatástiszteket és altiszteket képző szaktanfolyamokat indítottak el.

A két világháború között

Az első világháború kitörése miatt 1914 és 1920 között szünetelt a rendőri szakoktatás. A trianoni békedekretum nyomán területben, emberanyagban, gazdasági potenciálban jelentősen meggyengült országot és annak rendőrségét is újra kellett építeni és szervezni. Első lépésként még a békeszerződés aláírása előtt államosították a rendőrséget, és ezzel létrehozták a magyar állami rendőrséget, majd 1920-ban megkezdték a rendőri szakoktatás teljes körű kiépítését. A rendőri szakoktatás rendszere szervesen kapcsolódott az állami köz- és felső-

Rendházból Rendőrtiszt Főiskola

Az Isteni Szeretet Leányai apácarend magyar tartományának budai anyaházát 1927-ben szentelte fel Kohl Medárd püspök. A rendet a XIX. század közepén, árvák, szegény gyermekek, cselédlányok nevelésére alapították Bécsben. A II. világháború után előbb traktoros iskolát telepítettek a nővérek mellé, majd 1950-ben a rendházból az Államvédelmi Hatóságot költöztették. Az 1956-os forradalom leverése után a Rendőrtiszt Akadémiának, majd a Rendőrtiszt Főiskolának adott helyt az épület.

oktatáshoz, de a katonai, valamint a csendőrségi képzéshez is, ami az azonos szintek közötti átjárhatóság megvalósításának egyik biztosítékává vált.

A rendőri, illetve a rendészeti feladatokat ellátók szakoktatását egyrészt a Magyar Királyi Rendőrség országos szaktanfolyamain, másrészt az őrségi személyzet tanostályánál, illetve az oktató- és tartalékosztályánál rendszeresített tanfolyamokon, harmadrészt az egyéb speciális alap- és továbbképző tanfolyamokon bonyolították le.

A különböző állománycsoportok számára a fő cél az általános műveltség megszerzése volt. Emellett azonban fokozatosan erősítették a rendőri szakismeretek oktatását. Megfelelő színvonalú szakismeret és állami végzettség nélkül e testületbe nem lehetett bekerülni, illetve előrelépni.

A második világháború után

A Magyar Állami Rendőrség szakképzéséről 1945-ben kiadott belügyminiszeri rendelettel kezdetét vette a centralizált, hosszabb időre (öt évre) tervezett oktatás-irányítás és oktatásszervezés. A rendelet bevezette az előkészítő tanfolyamok rendszerét. A tájékoztató tiszti tanfolyam egységesen négy hétig tartott, amelyet vizsga követett. Az volt a célja, hogy szakszerű képzettséget szerezzenek a gyakorló rendőrök. Ezt követően a résztvevők visszamentek szolgálati helyükre, ahol felkészültek a tiszti előkészítő tanfolyamra.

Az előkészítő tanfolyam a hatósági szolgálatot és az őrségi szolgálatot ellátóknak három hónapos, míg a nyomozó szolgálatot teljesítőknek két hónapos volt,

amelyet tiszti vizsga zárt. A nyomozóknál ez a vizsga a „detektív szakvizsgával” volt egyenértékű. A tanfolyamok idején a hallgatók szigorú katonai rendben, kaszárnyai körülmények között éltek. E módszer az iskolarendszerű tisztképzésre is jellemző volt egészen az 1970-es évek elejéig.

1946-ban megszüntették az egységes oktatási rendszert jelentő tájékoztató és előkészítő tanfolyamokat, és megalakult a Szaktanulmányi Felügyelőség, amelynek a távlati kiképzési terv kidolgozása volt a feladata. 1947-ben hat hónapos rendőrtiszt tanfolyam indult, amelynek oktatási tapasztalatait felhasználták a Rendőrákadémia szervezésében és a tantárgyak kialakításában is.

A belügyminiszer rendelete alapján, a létesítendő Rendőrákadémia keretében létrehozták az Egyéves Tiszti Iskolát. A maga nemében páratlan és Közép-Kelet-Európában egyedülálló rendőrtanintézet 1948. február 1-jén nyitotta meg kapuit. A jelentkezés feltételei eltértek a mai előírásoktól: a testmagasságot 170 centiméterben határozták meg, a jelentkezők felső korhatárát 32 évben maximálták, az alapfokú rendőri szaktudás biztosítása érdekében csak olyanok jelentkezhettek, akik próbarendőri, járőrvezetői, őrsparancsnoki, nyomozótiszt helyettesi vagy folyamrendészeti tanfolyamot végeztek, vagy éppen ilyen tanfolyamra járnak. A tanfolyam és a Rendőrákadémia kis létszámmal működött, ezért megszervezték a centenáriumi tiszti alapvizsgát, amelyre a hallgatók önállóan készültek fel. A tiszti rendfokozatba történő kinevezéshez szükséges volt a rendőrtiszt alapvizsga, illetve a tiszti minősítő vizsga megléte is. A Rendőrákadémiát 1949. október 5-én megszüntették.

**Fizikai felkészítés
a 70-es évek végén**

A Rendőrtiszti Főiskola 1971. szeptember 1-jén kezdte meg működését.

Politikai, gazdasági és egyéb okok miatt nagyon sok tiszt és tiszthelyettes hagyta el a rendőri pályát. A nagy fluktuáció hatására növekedett a kiképzetlen állomány létszáma, így ennek ellensúlyozására visszatértek a rövidített idejű tanfolyamok szervezéséhez.

A Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztályát átszervezték a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóságává, és a rendőrség szervezetét is átalakították. Indokolttá vált az államvédelmi és a rendőrtisztek képzését is elkülöníteni egymástól. A Rendőrtisztek Akadémiájának helyébe a Rendőrtisztképző Iskola lépett, az ÁVH-nál dolgozók speciális képzését pedig az 1950 szeptemberében indult Dzerzsinszkij Államvédelmi Szakiskola látta el.

A Rendőrtisztképző Iskolát 1949. augusztus 2-án hozták létre, de az oktatás csak 1950-ben kezdődött meg. Az oktatás bünyűgyi, közrendvédelmi és igazgatásrendészeti szakokon folyt, de a szakmai szervek igényei szerint más szakirányú oktatást is felvállaltak. Az iskolába a hallgatók parancsnoki javaslat alapján kerültek be, felvételi vizsga nem volt.

1953-tól az általános műveltség bővítése került az oktatás középpontjába. Hosszabbak lettek a tanfolyamok, erősödött a gyakorlati oktatás, és egyre inkább alkalmazták az akkoriban korszerű oktatástechnikai eszközöket.

Tisztavatás napjainkban

A Rendőrtisztképző Iskola keretében kezdte meg működését az 1956-ig működő Rendőrtiszti Továbbképző Iskola is, amely többnyire a vezető beosztású, törzstiszti, tiszt vagy egyéb tanfolyamokat végzett hallgatók továbbképzését látta el. 1953 után a Rendőrtisztképző Iskola fokozatosan a közrendvédelmi képzésre szakosodott, aminek az lett a következménye, hogy egyre nagyobb lett az igény a bünyűgyi szolgálat ellátására felkészített nyomozótisztek képzésére. Ezért 1953 nyarán létrehozták a Korvin Ottó Bünyűgyi Szakiskolát, ahová elsősorban a frissen érettségizett, tanulásra alkalmas fiatalokat vették fel. Az oktatás középpontjában a gyakorlati felkészítés állt. A szakiskola hiányossága volt, hogy a képzés specializáltsága miatt a hallgatók nem ismerték meg a rendőri munka más tevékenységeit. Az iskolával szembeni ellenérzések és politikai okok miatt másfél év után a szakiskolát bezárták.

Az '56-os forradalmat követően

Az 1956-os forradalomban és szabadságharcban vállalt szerepe, illetve „a szocializmus ügyének elárulása” és egyéb indokok alapján a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány hatalomra jutását követően ismételtlen számos rendőrtiszt kényszerült elhagyni vagy önként feladni hivatását.

A kommunista párt konszolidációja és a Belügyminisztérium újjászervezése után, 1957 novemberében kezdte meg munkáját a BM Dzerzsinszkij Tisztképző Iskola. Az intézményben állambiztonsági, bünyűgyi és közrendvédelmi szakokon nappali és levelező tagozaton folyt az oktatás. Ez az iskola az 1956-ban megszűnt Rendőrtisztképző Iskola utódjának, illetve a Rendőrtiszti Akadémia elődjének tekinthető.

A BM Rendőrtiszti Akadémia megalakításával olyan rendőrtisztképző iskola jött létre, amely a szakmai ismeretek átadása mellett biztosította a rendőri munkához szükséges jogi és közgazdasági felkészültséget is, és emelte a tiszt állomány általános műveltségi színvonalát. A továbbtanulás lehetősége is fennállt, ugyanis a Rendőrtiszti Akadémián megszerzett oklevelet az érettségi bizonyítvánnyal egyenértékűnek kellett tekinteni. Erre azért volt szükség, mert az akadémiára felvételt nyert hallgatók között az érettségizettek aránya nem haladta meg az ötven százalékot.

1960. január 1-jétől hat hónapos, 1961-től pedig egyéves akadémiai előkészítő tanfolyamot szerveztek azzal a céllal, hogy az érettségivel nem rendelkező pályázók részére közismereti tantárgyakat oktassanak. Ez hasonló volt a mai alapképzéshez, a hallgatók alaki foglalkozásokon, harcászaton és lökiképzésen vettek részt.

A rendőrtisztképzés gyorsítására 1964 őszétől hároméves, megyei decentralizált levelező tagozatokat hoztak létre. Ez hasonlított a központi levelező oktatáshoz, azonban a foglalkozásokat a főkapitányságok személyzeti osztályai, valamint kiképzési csoportjai, illetve a Rendőrtiszti Akadémia tanulmányi osztálya szervezték.

A Rendőrtiszti Főiskola épülete

Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke a 2013-as rendészeti tisztavatáson

A Rendőrtiszti Főiskola megalapítása

A bünyűzés struktúrájának megváltozása, az elkövetési módszerek gyors fejlődése és a visszaeső bünyűzők aktívabbá válása a bünyűldöző szervek stratégiájának sürgős megváltoztatását tette szükségessé. Így a rendőrtisztek képzésének felsőfokú, főiskolai szintre emelése szükségessé vált. A Rendőrtiszti Akadémia és az Idegennyelvi Főiskola jogutódjaként létrejött a Rendőrtiszti Főiskola.

A Rendőrtiszti Főiskolát az Elnöki Tanács 1970. évi 39. számú törvényerejű rendelete alapította. A rendelet a főiskola feladatául a belügyminiszter által meghatározott tiszt, köztisztviselői és közalkalmazotti munkakörök betöltésére alkalmas, magas szakmai képzettségű rendőrtisztek felkészítését, valamint az Igazságügyi Minisztérium büntetés-végrehajtási tiszt állományának utánpótlás-biztosítását jelölte meg. Az intézmény 1971. szeptember 1-jén kezdte meg működését. A képzés hároméves nappali és négyéves levelező tagozaton folyt. Működésének negyven éve alatt az intézmény mindig és kizárólagosan a rendvédelmi szervek felsőfokú állami és szakmai végzettséget igénylő utánpótlása képzésének szolgálatában állt.

1999-ben a korábbi főiskolai szakok a gazdaságvédelmi, majd később a katasztrófavédelmi szakokkal bővültek.

2002-ben, a felsőoktatási törvényben előírtak előtt egy évvel a főiskola átállt a tanulmányok kreditrendszerű nyilvántartására. A 2006-2007-es tanévtől pedig a bolognai folyamat következményeként a főiskola alapképzési struktúrája megváltozott. Az intézmény meghirdette a bünyűgyi igazgatási szakot három (bünyűgyi, gazdaságvédelmi, pénzügynyomozói) szakiránnyal, és a rendészeti igazgatási szakot nyolc (biztonsági, büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, katasztrófavédelmi, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, vám- és jövedéki igazgatási) szakiránnyal. A levelező tagozatos munkarendben meghirdetett biztonsági szakirányon 2009-től választható volt az információbiztonsági specializáció, valamint a katasztrófavédelmi szakirány (ugyan csak a levelező tagozatos munkarendre felvettek számára) tűzvédelmi specializációval gazdagodott.

Több évtizedes törekvés vált valóra a 2008-2009-es tanévben először induló rendészeti vezető mesterszak meghirdetésével. 2010-ben már huszonhét fő vehette át mesterszakos oklevelét.

2011-ben pedig a Rendőrtiszti Főiskola, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem és a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karának integrációja révén megalakult a Nemzeti Közszozlógati Egyetem.

2010-ben már 27 fő vehette át mesterszakos oklevelét.

ANEKDOTA

Dr. Máthé Gábor mesél

Az anekdota rövid, jellemzően csattanóval vagy erkölcsi tanulsággal végződő történet, amelynek szereplője híres, közismert személy. A következő írás ugyan összességében nem rövid, de apró történetekből rajzolódik ki az idén 35. tanévét ünneplő egykori Államigazgatási Főiskola egy-egy jelentős eseménye, amelyekről keveset vagy nem is hallottunk idáig. Beszélgetőtársammal, akinek pár hónappal ezelőtt mosolyt csaltam az arcára az „ÁF nagyöregje” megnevezéssel, mindig szívesen merengünk a rövidebb-hosszabb találkozások alkalmával, amikor előkerül egy-egy anekdota a tarsolyból. A természetesen kifogyhatatlan tarsolyból...

Szöveg: Túróczi Zoltán

1977. Verebélyi Imre, Lőrincz Lajos, Klement Tamás. Ők ültek le Kelemen Ferencsel, az intézmény első főigazgatójával együtt, hogy megszervezzék az Államigazgatási Főiskolát. Ez a négyes, kiegészülve Madarász Tibor kiváló jogdogmatikussal és egyben az ELTE államigazgatási tanszékének vezetőjével, valamint Máthé Gáborral, számos találkozó keretében dolgozott a jogi tanulmányokkal párhuzamos, attól mégis elkülönülő képzés létrehozásán. A folyamat során Madarász, a grémium egyik legkarakánabb, ellentmondást nem tűrő tagja politikai okokból kikerült az előkészítők közül, holott ő volt az első opció a főiskola vezető szerepére.

Dr. Máthé Gábor: Csak, hogy lássák, milyen típusú embereknél tanultunk az egyetemen... Madarász csinált a városkörnyéki igazgatásra öt teamet, majd az évfolyamról jelentkező „ambiciózus örülteket” kiválogatta. Mi Győr és környékét kaptuk meg, többek közt Holló Andrással, aki az Alkotmánybíróság elnöke is volt 2003-tól, Bánáti Jánossal, aki a mai napig a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke. Mit akarok ebből kihozni? Csak úgy lesz eredmény, ha a hallgató és az oktató együtt dolgozik. Minőségi eredmény!

Ennek a beszélgető társaságnak a szellemi vezetője Lőrincz Lajos volt, aki ugyan nem a gyakorlatból, hanem az MTA Állam- és Jogtudományi Intézetének főosztályáról került be a garnitúrába. Református vallásából következő szellemes, konzekvens magatartással és akarattal végül a második vonalban maradván Máthéval várták, hogy döntsön az első front, az oktatás része ugyanis az övék lesz.

Lőrincz főigazgató-helyettesként is minden vezetői értekezleten el tudta érni, hogy az ő álláspontja győzedelmeskedjen. Ő egy rendkívül okos, értelmes, nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező ember volt, aki hozta önmagát és azt a miliőt, ami szükséges volt ahhoz, hogy elismertessük magunkat azokkal, akik már a piacon voltak. Emellett párhuzamosan folytatta akadémiai karrierjét is, ami segítette az ő egyéniségét, tudását, tekintélyét, amit be tudott hozni a szakmába is. A bizalmi alapon működő Közép-Kelet-Európa felsőoktatásában döntő, hogy te hozd, és ne a szék-től kapd a méltóságot. A szakmai tekintélyét adta Lőrincz az intézménynek.

Az ÁF első tíz évét jelentő „pravoszláv kor” után napjainkig tartó integrációhullám vette kezdetét a Ménesi úton. Az 1998-tól regnáló első Orbán-kormány a felsőoktatás racionalizálását tűzte ki céljául, amelyet végül integrációk útján próbált megvalósítani. Elindult a Bologna-rendszer, elkezdődtek a felsőfokú szakképzések, és kevesebb helyett több képzés várta a diákokat. Az ÁF kálváriája ekkor ért az első mérföldkőhöz.

Olyan, mint a házasság. Ami az elején van, az van.

Az 1995-ben létrejött Budapesti Egyetemi Szövetség az ÁF mellett a BME–Kertészeti Egyetem–Állatorvosi Egyetem-triót tömörítette magában. Ennek a közös infrastrukturális előnyök mellett a professzori karok jó együttműködése is alapja volt. Azonban a 2000-es év egyik hétfői reggelén az ELTE és a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem a két rektor képviseletében ült asztalhoz az érintett minisztérium képviselőivel. Az integráció a közgáz kihátrálásával azonban meghiúsult, és egy BKE–Iparművészeti Egyetem-fúzió kezdett kirajzolódni. Végül a nap végén megszületett a döntés: az ÁF fogja megmenteni a közgázt, létrehozva így a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemet.

Az egyetem egy jól szervezett vállalat. Szerintük.

Az integráció nem indult és később sem folyt zökkenőmentesen. A közgazdaság fellegvárának adósságállománya mellett a célként mutakozó közös képzés, tárgyak, tanszékek megalapozásánál meg kellett küzdeni az akkori dékán Máthé Gábornak az egyetemre cégként tekintő közgáz vezetőjével, mivel a „államhatalom felé lojális, szakmailag képzett tisztviselők” helyett a multik részbeni érdekképviselete lebegett a pesti oldal szeme előtt. Majd jött a mai Budai Campus Gödöllőről, és Mészáros Tamás rektorsága idején elkezdtek közeledni egymáshoz a távol álló, mégis egy egyetemet alkotó mozaik darabjai.

És hogy milyenek voltak a hallgatók?

Itt végezni: stílus!

1978–88 között közel százötven nappali tagozatos hallgató koptatta évfolyamonként az ÁF padjait. A gyakorlati oktatás és a mentori hozzáállással nevelő oktatók tökéletes háttérrel biztosították a tisztviselőképzéshez. A tömegképzés okozta törésben a két évfolyamot megélt ötéves osztatlan egyetemi képzés (2004-es és 2005-ös indulással) jelentette a régi kapcsolat újraélesztését, ami igazi siker, hiszen közel százötven év után valósult meg a közigazgatási generalista egyetemi képzés.

Most mindenki éli a saját életét itt, de ez nem az ő intézményük. Akik hittek, tudtak és akartak, azok visszaüzenték nekünk, hogy az csodálatos öt év volt! Mert tudjuk a fiatal emberek fikcióját: amit meg lehet, azt meg is kell csinálni! Mi is megcsináltuk, együtt a hallgatókkal, keményen, nem haverkodtunk, és aki teljesítette a követelményt, azzal szívesen fogok kezdet: gyere, csináljuk együtt a szakmát!

Zárásként hogyan lehet az előzőnél csattanósabb mondatot találni? Sehogya, de Máthé tanár úr biztos tudna.

Ő a köztörit is két jeggyel jobban tudja, mint amenyire én tudhatom...

ELINDULT A KÖZIGAZGATÁSI VEZETŐKÉPZÉS

A magyar közigazgatási szakemberképzés régi adóssága a professzionális és rendszeres vezetőképzés hiánya. Közhely, hogy a vezetői képességek tanulhatók, mi több, folyamatos fejlesztést igényelnek. Ez az, amire persze a legtöbb közigazgatási vezetőnek nincs ideje. Szüksége viszont van, hiszen a környezet, amelyet irányít, működtet, meghatároz, óriási változásokon megy keresztül. Ezeknek a változásoknak a vezető nem tárgya, élére kell állnia és formálnia kell. Ahogy Magyar Zoltán fogalmazott: „A főnöknek alárendeltjeihez képest többemnek kell lennie: jellemben, tudásban, teljesítményben”.

Erre nem születünk, ezt tanulni kell. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem elindította közigazgatási vezetőképzési programját.

„Professzionális tréner, koncentrált, hatékony program, gyakorlati megközelítéssel. Olyan elemek, amelyek egyszerre gondolkodtatnak el, indítják el a személyes fejlődési igényemet, és egyszerre adnak ötletet a napi vezetői munkára. Tudván, hogy ez egy kétnapos tréning rövidített változata, kíváncsi lennék azokra a területekre, amelyek nem fértek bele a napba. Magas elvárásokkal jöttem, de várakozáson felüli volt, amit kaptam” – ezek a sorok egy résztvevő gondolatai a Közigazgatási Vezetői Akadémia egyik tréningjének tesztprogramját követően. A résztvevői értékelőlapra rögzített néhány mondat talán ars poeticája is lehetne annak a projektnek, amelynek végére a szakmai megvalósítás oldaláról éppen valami ilyesféle végeredményt céloztunk meg, és amely – úgy tűnik – meg is valósulhat.

Az Államreform Operációs Program 2.2.13 projekt célja egyrészt az volt, hogy kialakítsa a közigazgatási vezetőképzés, a Vezetői Akadémia tartalmát, modulstruktúráját, valamint a témakörök hiteles szakembereinek bevonásával kifejlessze a szükséges tananyagokat. Másrészt, hogy az így kialakult szakmai tananyagok és tréningforgatókönyvek hasznosíthatóságát a gyakorlatban is kipróbálja, száz fős felső vezetői kör bevonásával, számukra történő mintaprogramok megszervezésével. Röviden az volt a cél, hogy felvázoljuk, hogyan nézzen ki 2013-ban és az azt követő években egy korszerű közigazgatási vezetőképzés, alkossuk meg az ehhez szükséges elméleti háttérrel és segédanyagokat, majd próbáljuk ki a gyakorlatban, hogyan fogadják a közigazgatás vezetői a megszületett tartalmakat.

Mind a szakmai tapasztalatok, mind a visszajelzések azt mutatják: a feladat színvonalasan teljesült. A megszületett tananyagok a legújabb fejlesztési módszertanokat alkalmazzák, olyan struktúrában, amely hosszabb távon képes biztosítani a modern szemléletű, friss vezetési ismeretekkel rendelkező vezetői kör felkészítését és tudásuk szinten tartását. A projekt keretében elkészült a vezetőképzés három modullos koncepciója, struktúrája és módszertani megalapozása, megkezdődött a résztvevő szakemberek, tréner felkérése, bevonása. Négy nagyobb témacsoporton belül (Stratégia és irányítás; Emberek vezetése; Vezetői kommunikáció; Vezetői készségek, vezetői személyiség) elkészült három alaptananyag és huszonhárom tréningcsomag (háttéranyag, forgatókönyv, bevezető és lezáró e-learning tananyagok, továbbá kapcsolódó esetleírások, gyakorlatleírások, segédanyagok).

A szerzők kidolgoztak négy módszertani felkészítő anyagot, elkészítették a képzésekhez kapcsolódó, a tréningek kiválasztását segítő egyéni, online kompetenciamérést, valamint számos más, a program során más céllal és más módon felhasználható tananyagot. Novemberben és decemberben tizennégy különböző tréningprogramot bonyolítunk le tesztjelleggel, a közigazgatás eltérő területein dolgozó mintegy százötven felső vezető részvételével.

A tervek szerint 2014-ben „élesben” is indul a vezetőképzés. A jogszabályok alapján a közigazgatásban dolgozó vezetők számára előírt kötelező képzési pontokat az érintettek e rendszer keretei között is gyarapíthatják, miközben olyan egyedi, a mai állami stratégiai irányoknak megfelelő, komplex fejlesztési programban vehetnek részt, ahol modern, kipróbált, a gyakorlatban jól alkalmazható tudást és tapasztalatokat szerezve jelentősen fejleszthetik vezetői ismereteiket, gazdagíthatják eszköztárukat, növelhetik személyes hatékonyságukat. A programban tananyagfejlesztőként, trénerként, moderátorként vagy előadóként az adott témakörök hiteles, komoly szakmai háttérrel és tapasztalatokkal rendelkező képviselői vettek részt. A projekt integrálja az államigazgatásban dolgozó állami vezetők, a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen dolgozó oktatók, tudományos munkatársak, valamint a versenyszférában működő vezetőfejlesztéssel foglalkozó szervezetek legkiválóbb szakembereinek tudását, hozzáértését.

A Közigazgatási Vezetői Akadémia bemeneti és kimeneti kompetenciafelmérést nyújt az érintettek erősségeinek és fejlesztendő szakterületeinek beazonosítására, valamint az elért fejlődés nyomon követésére. A program modulrendszerű felépítése, a modulokon belül adott témacsoportok közötti választási lehetősége a valóban releváns, az adott személy számára hasznos tartalmakat teszi elérhetővé. Az esettanulmány-alapú, a közigazgatás legtöbb ágazatát lefedő, hiteles személyek által előadott szakigazgatási ismeretek, valamint a széles bázisú, az államigazgatás szakterületeinek szinte teljes spektrumát lefedő e-tananyag-elemek, a színvonalas, praktikus használható nyomtatott tananyagok garantálják a valós, gyakorlatban használható tudás megszerzését és megőrzését.

2014-ben a program nagyszabású, a Közigazgatási Vezetői Akadémia háttérrel, koncepcióját, részleteit, pontos ütemezését bemutató konferenciával indul, ahol a programot bonyolító Nemzeti Közzolgálati Egyetem vezetői, a programot megtervező, kialakító szakemberek, valamint a programok majdani megtartásáért felelős trénerrel mellett a közigazgatási szervek felső vezetői és humán vezetői vesznek részt. A konferencia alkalmat ad arra, hogy az érintett szervezetek a Közigazgatási Vezetői Akadémia elméleti alapjaival, céljaival, háttérrel és pontos lebonyolítási menetrendjével közelebb kerüljenek. A tesztprogramok és az ÁROP-projekt kapcsán egyszer már megszólított célközönség az év elején részletes tájékoztatást kap, most már a tényleges, teljes intenzitású és időtartamú programsorozat menetrendjéről és az abban való részvétel pontos feltételeiről. Ezt követően, kora nyártól, a tényleges programok is elindulnak, megvalósítva ezzel a közigazgatásban dolgozó vezetők átgondolt és előremutató fejlesztési rendszerét, amely a következő években szándékaink szerint szavatolja az egységesen korszerű és a gyakorlatban is jól alkalmazható vezetői felfogás és szemlélet kialakulását.

„Magas elvárásokkal jöttem, de várakozáson felüli volt, amit kaptam.”

Nagy változások várhatók a kormányablakoknál

A jövő évtől csökkenhet a kormányablakok ügyintézési ideje, az erről szóló kormányjavaslat már a parlament előtt van. A javaslat szerint az ügyintézés időtartama 30-ról 21 napra csökken januártól, és fő szabállyá válik, hogy kérelem esetén a határidő elmulasztása beleegyezést jelent. Változás lesz az is, hogy a családi pótlék vagy tájkaártyakérelem esetén a kormányablaknál elég lesz egy példányban benyújtani a kérelmeket. Ha a parlament elfogadja a törvényjavaslatot, a hatóságok csak akkor adhatnak ki bizonyítványt, ha ezt a hatáskört a jogszabály megteremti számukra, vagy olyan eljárásához kapcsolódik az igény, amelyben az adott hatóság jogosult eljárni. Az önkormányzatok által kiszabható közigazgatási bírság összege magánszemélyeknél legfeljebb 200 ezer forint, jogi személyeknél pedig maximum 2 millió forint lehet. A MÁV fejlesztésének köszönhetően 2015-ig 17 vasútállomáson is nyílik kormányablak.

KORMÁNYABLAK
INTEGRÁLT KORMÁNYZATI ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Kormányzati szabadszoftverek a világhálón

A közigazgatási tárca honlapon teszi elérhetővé saját fejlesztésű szoftvereit, valamint a nyílt forráskódú, azaz szabad felhasználású szoftverek használatával kapcsolatos tudásbázisát. A szabadszoftver.kormany.hu címen elérhető weboldal az Európai Unió által támogatott projekt részeként készült el, és a későbbiekben hiánypótló szabad szoftverekkel is kiegészül. A közigazgatás számos helyen jelentős költségmegtakarítást tud elérni a szabad szoftverek nagyobb arányú használatával – olvasható tárca közleményében.

Egyre több a képzett határrendész

Az év végig hatszázzal nő a határrendészek száma, akiket folyamatosan képeznek ki és állítják őket szolgálatba. A határrendészek főként a magyar–szerb határon teljesítenek majd szolgálatot, mert ott jelentősen megemelkedett az illegális bevándorlók száma: míg 2012-ben 2700-an, addig az idén az első kilenc hónapban több mint 15 ezren lépték át illegálisan a határt. 2010 óta 3500-zal nőtt a rendőrség állományának létszáma, és 1543 új körzeti megbízotti egységet hoztak létre, amelyekben 3373 rendőr teljesít szolgálatot.

Egyféle anyakönyv lesz jövő nyártól

Gyorsabb és kényelmesebb ügyintézés hoz majd az új anyakönyvi rendszer, amelyet a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) fejleszt. Jövő nyártól az országban bármelyik anyakönyvvezetőnél egyetlen gombnyomással elérhető lesz az anyakönyv.

A közel egymilliárd forintos, uniós forrásból megvalósuló informatikai fejlesztésnek köszönhetően egyféle anyakönyv váltja fel a jelenlegi négyféle (születési, házassági, bejegyzett élettársi kapcsolati, halotti) anyakönyvet. Az országos elektronikus anyakönyvi közhitel nyilvántartás létrejöttével csökkennek az ügyfelek ügyintézésével járó terhei, így egyszerűbbé válnak az anyakönyvi, az anyakönyvvezetésen alapuló, a személyes adatok nyilvántartását és azok változását érintő hatósági eljárások, mint például a személyazonosságát igazoló okmányok kiadása is.

Az adatok nyilvántartása nem anyakönyvi események alapján történik majd, és nem papíralapon, hanem személyhez kötötten, elektronikusan. A papíralapú anyakönyvek adattartalmának digitalizálása folyamatosan történik. Így például házasságkötés esetén rögzíteni kell digitálisan a házassulók papíralapú születési anyakönyvi bejegyzését is.

Hivatalok napja

Országszerte nyílt napot tartottak november végén a megyei és fővárosi kormányhivatalok, amelyek a többi között rendhagyó osztályfőnöki órával, fogyasztóvédelmi bemutatóval, ingyenes gépjárműállapot-felméréssel, soron kívüli vizsgáztatással is várták az érdeklődőket. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) többek között azért kezdeményezte az egész napos országos programsorozat, hogy a fiatalok is betekinthesse a közigazgatás világába, ezzel pedig megismerjék, ez nem egy bürokratikus intézményi háló, hanem őket szolgáló, az ő érdekükben is élő hivatali struktúra. Balatoni Mónika, a KIM társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára szerint egyre több fiatal választja a közigazgatást, ami azt mutatja, hogy egyre többen gondolják úgy, hogy ez egy életpályaként választható foglalkozás.

Pluszpénz a honvédségi alkalmazottaknak

Az év közben megtakarított forrásokból húszezer forint értékű különjuttatást kapnak még az ünnepek előtt a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses katonái, kormánytisztviselői és közalkalmazottai. Az állomány cafeteriakártyán jut hozzá a juttatáshoz. A kártya nagyobb élelmiszerboltokban és drogériákban használható. A miniszteri döntés 24 600 munkavállalót érint.

Katasztrófavédelemben is bevetettek lesznek a közfoglalkoztatottak

Az Országgyűlés a közelmúltban több törvényt módosított a katasztrófavédelem hatékonyságának növeléséért. Ezentúl a közfoglalkoztatottak katasztrófavédelemben is alkalmazhatóak lesznek, és ennek fejében bérpótlékban részesülhetnek. A törvénymódosítás eredményeként egyes önkéntes tűzoltóegyesületek önállóan is olthatnak tüzet és végezhetnek műszaki mentést. Az önállóan végezhető feladatok közé tartozik a jövőben a szabadterei tüzek, melléképülettüzek oltása, a vízellátórendszer, a fűtőrendszer és a viharok felszámolása, továbbá az állatmentés. Az önkéntes tűzoltóegyesületek tevékenységét a hivatásos katasztrófavédelmi szervek ellenőrzik. Szintén változás, hogy a tűzvédelmi bírságot helyszíni bírságként lehet a jövőben kiszabni, valamint munkavédelmi okokból és a nyereszkedés megakadályozására veszélyhelyzetben a védekezés munkák helyszínén megtilthatják az alkoholfogyasztást és -árúsítást.

Békeműveleti lövészetek a Kosovóba készülő katonák

November közepén megkezdődött a Kosovóba készülő katonák felkészítésének második üteme. Az MH KFOR 10. váltás állományát többségében az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 3. Bercsényi Miklós Lövészszázalója adja. A tantermi foglalkozások után a résztvevők terepen gyakorolják a békefenntartó misszióhoz kapcsolódó feladatokat. A KFOR – Kosovo Force – az ENSZ határozata alapján kezdte meg működését 1999-ben, a Magyar Honvédség katonái is a NATO-parancsnokság alatt működő nemzetközi békefenntartó haderő részét képezik. Feladatuk a biztonság és a rend fenntartása a 2008 óta független Kosovóban. Az ország északi területén azonban még mindig előfordulhatnak a szerb és albán lakosság közötti – akár fegyveres – konfliktusok. A KFOR feladata a tömegkezelés, objektumvédelem és harcászati tartalék biztosítása. A KFOR Harcászati Tartalék Zászlóalj legfőbb rendeltetése az utak járhatóságának biztosítása egész Kosovó területén, illetve a jelenlétfenntartó járőrtevékenység.

Vonzó lehetőség közösségi szolgálatra a katasztrófavédelemben

Amióta a módosított közoktatási törvény a középiskolások számára ötven óra közösségi szolgálat teljesítését írja elő az érettségi vizsga előfeltételeként, egyre többen döntenek úgy, hogy a katasztrófavédelemben töltsék le a megszabott időszak egy részét vagy egészét. A fiataloknak három év alatt kell összegyűjteniük az előírt órákeretet, a jogszabály pedig javasolja, hogy ez időszak alatt minél több területen próbálják ki magukat és szerezzenek tapasztalatot. A katasztrófavédelemben eddig ezerötven fiatal jelentkezett közösségi szolgálatra. A közösségi szolgálat többféle területen is teljesíthető, így például egészségügyi, szociális és jótékonyági tevékenység formájában, oktatási, kulturális és közösségi munkaként, vagy éppen környezet- és természetvédelmi programokba való bekapcsolódással.

Fejlesztik a rendőrség informatikai rendszereit

Mintegy kétegy milliárd forintból fejlesztik a Robotzsaru rendszert, és új informatikai eszközöket szereznek be a Közép-Magyarországi régióban, emellett megújítják a Rendőrségi Igazgatási Központ ügyfél-irányítási és biztonsági rendszerét. A projekt révén 4000 számítógépet vásárol a rendőrség, a bűnügyi és közbiztonsági tevékenységeket rögzítő Robotzsaru rendszer pedig közlekedésbiztonsági és igazgatásrendészeti elemekkel bővül. Emellett megújul a Teve utcai központ beléptetési és biztonsági rendszere is. A fejlesztés eredményeképpen az ügyfélkapun igénybe vehető szolgáltatások is bővülnek, ezentúl a fegyver-nyilvántartási, sportrendészeti ügyeket, panaszokat is elektronikusan intézhetik az ügyfelek. (MTI)

A KÖZÖS MODUL TANKÖNYVEI

I. rész: Alkotmányjog, Közpénzügyek és államháztartástan

„A Nemzeti Közszolgálati Egyetem elsődleges célja a polgári közigazgatás, a rendvédelem, a honvédelem és a nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának magas színvonalú képzése.” Ezt a szándékot szolgálja, hogy az egyetem, a jogelődök szellemi örökségét figyelembe véve, utat nyitott egy integráltabb képzési szerkezetnek. Fiatal intézményünk ezért alapítása óta törekszik az egységesülő közszolgálati életpályák közötti mobilitás megteremtésére. Nem véletlen tehát, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Intézményfejlesztési Tervében kiemelt oktatási stratégiai célként szerepel a közös alapismereti modul kialakítása és bevezetése.

A közszolgálati felsőfokú szakemberképzés összehangolt és tervezett utánpótlása a többi között a 2013. szeptember 1-jétől mindhárom karon bevezetett közös modulon alapul. Az egységes közös képzés, a karok közötti szellemi közeledés elősegíti a szakok, szakirányok közötti átjárhatóságot, megkönnyíti a hivatásrendek közötti mobilizációt. Kialakít egy olyan egységes közszolgálati attitűdöt, amely az egyetemi éveket követően is erősíti a közszolgálati szakemberek közötti együttműködést. A közös modul tizenöt alapozó tantárgyat foglal magába, amelynek tudásanyagát a közszolgálati alapvizsga ismeretanyagát fedi le. Az oktatás támogatására, valamint az egységes tananyag megteremtése érdekében a Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó gondozásában egy tizenhat kötetből álló tankönyvsorozat jelent meg. A könyvek elsődleges célcsoportja a közszolgálati életpályára készülők, a közös modul hallgatói, de egyaránt szól oktatóknak, kutatóknak, közszolgálati dolgozóknak, valamint az egyes szakmai területek iránt érdeklődőknek. Cikksorozatunk első részében a közös modul

tankönyvei közül elsőként az Alkotmányjog, valamint a Közpénzügyek és államháztartástan című könyveket mutatjuk be.

Alkotmányjog

Az Alkotmányjog című tankönyv célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az alkotmányjog alapjait, így megismerjék az alkotmány fogalmát, típusait, a hatalommegosztás elméletét, a szuverenitás fogalmát; megértsék a magyar államszervezet legfontosabb szerveinek struktúrájára és működésére vonatkozó szabályokat, megismerkedjenek a jogforrási rendszer felépítésével, valamint a politikai és gazdasági rendszer alkotmányos alapjaival. A tankönyv készítőinek határozott szándéka volt a magyar és a külföldi alkotmányfejlődés főbb irányvonalainak bemutatása, hogy a hallgatók az egyes alkotmányjogi intézményeket történetiségükben, továbbá nemzetközi összehasonlításban is megismerhessék. A tankönyv emellett külön fejezetet szentel az alapvető jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos elméleti és gyakorlati

ismereteknek, különös tekintettel azokra az alapfogokra, amelyekkel kizárólag az alkotmányjog foglalkozik. A tankönyv alapvetően az Alkotmányjog című tantárgyi közös modul hallgatói számára előírt kötelező tananyag, de emellett egy olyan nélkülözhetetlen elméleti és gyakorlati alapozó ismeretanyagot is tartalmaz, amely a jogrendszer egyes jogági intézményeinek megértését is segíti.

Közpénzügyek és államháztartástan

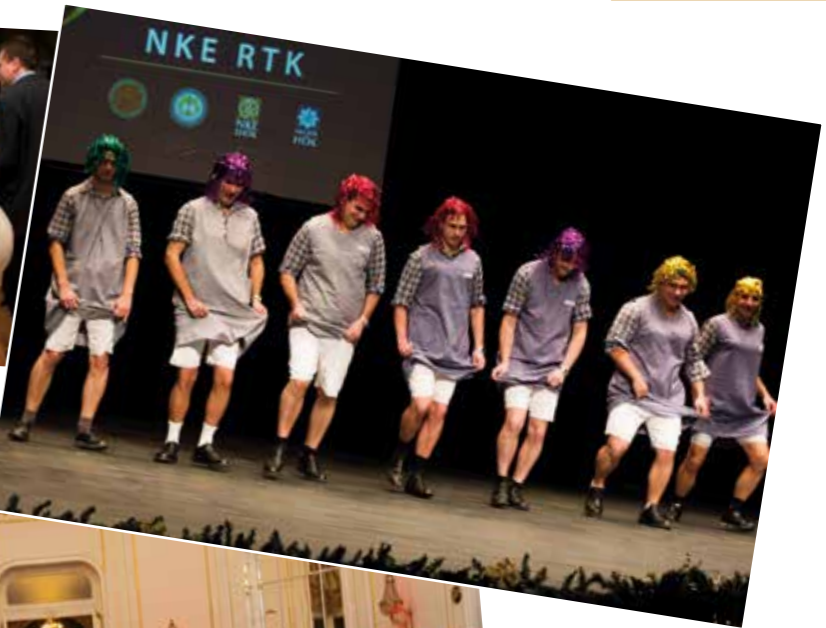
21. századi világgazdasági és hazai folyamatok igazolták azt az álláspontot, hogy a jó államnak aktív gazdaságpolitikai szerepet kell vállalni az általános közjó érdekében. Befolyásolja és szervezi a piaci szereplők működését, hatékonyan ellenőrzi a közpénzügyi és pénzügyi folyamatokat. A jövő közszolgálati szakemberei számára tehát elengedhetetlen, hogy ilyen jellegű tudással is felvértezzék magukat. A Közpénzügyek és államháztartástan tankönyv ehhez nyújt segítséget. A szakkönyv definiálja a közpénzügyek és az államháztartástan fogalmát, elhelyezve azt a közigazgatás-tudomány rendszer-

tanán belül, felvázolja fejlődéstörténetüket. Bemutatja a központi költségvetést, továbbá a hozzá rendelt társadalombiztosítást és a központi közpénzügyi intézményeket. Részletezi a tervezési, elszámoltatási, költségvetési, zárszámadási módszereket, valamint a helyi önkormányzati alrendszer szabályozásának, működésének mechanizmusait. A tankönyv elsősorban a közös modul hallgatói számára készült, de ajánljuk minden olyan hallgató, oktató, közszolgálati szakember számára, aki elmélyülni kíván a közpénzügyek rejtjelmes világában.

Hol érhetőek el a közös modul tankönyvei?

A tankönyvsorozat megtalálható a Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó honlapján (www.nktk.hu). Itt minden fontos információ (tartalom, ár) megtudható a könyvekről. A könyveket legegyszerűbben a Nemzeti Közszolgálati Egyetem mindhárom karán, az NKE Szolgáltató Nonprofit Kft. által üzemeltetett jegyzet- és ajándékboltokban lehet beszerezni.

3 KAR, 3 GÓLYABÁI 2013

KARATEKÖLYÖK AZ NKE-N

Tizenhét év sportkarate, heti hét edzés, három európai-bajnoki cím. A Közigazgatás-tudományi Kar harmadéves, nemzetközi igazgatás szakos hallgatója, a kongói–magyar származású Tadissi Yves Martial szeptember óta az NKE Nemzetközi Kapcsolatok Irodájának gyakoronoka. A 2014. évi finnországi Európa-bajnokság második kvalifikációs versenye előtt beszélgettem vele sport-sikereiről, a karate nyújtotta életérzésről, a felkészülésről és távlati céljairól, amelyek között örömeinkre a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen folytatott tanulmányok is szerepelnek.

Szöveg: Németh Fanni

Hogyan kerültél kapcsolatba a karatéval?

Ötéves koromban édesapám vitt le az első karateedzősemre. Már akkor nagyon megtetszett, versenyezni pedig hétéves koromtól kezdtem el. Abban az időben több sportágat is kipróbáltam, iskolai szinten kézilabdáztam is, de végül úgy éreztem, a karate az én sportom, ezt kell tovább folytatnom magasabb szinten.

Melyik versenyek okoztak életre szóló élményt számodra, mely eredményeidre vagy a legbüszkébb?

A 2009. évi párizsi junior-Európa-bajnokságot emelném ki, mivel ez volt az első világ verseny, amelyet megnyertem, és élőben szurkoltak a Franciaországban élő rokonaim, édesanyám és édesapám is, ami hatalmas pluszerőt jelentett számomra. A Szerbiában megrendezett 2011. évi U21-es Európa-bajnokságon begyűjtött aranyéremre is büszke vagyok. 2013 júliusában Budaörsön került megrendezésre a 6. egyetemista- és főiskolás-Eb-t, aminek fővédnöke egyetemünk volt. Itt felnőtt kategóriában szintén sikerül győzelemre törnöm, az aranyérem pedig dr. Kovács Gábor rektorhelyettes úrtól vehettem át, ami külön megtisztelő érzés volt.

Nappal előadásokra jársz vagy gyakornokként tevékenykedsz. Ilyen feszített napi rutinnal hogyan tudsz felkészülni a nagyobb versenyekre?

A heti öt-hét edzés főként a délutáni vagy az esti órákban van, de nagyobb versenyek előtt a kiegészítő edzésekre (úszás, futás) csak a reggeli órákban jut időm. A fizikai felkészülésemet edzőim és sportpszichológus segítik. Fontos a mentális felkészülés is, így sportpszichológusom – aki Berki Krisztián tornászt és Gyurta Dániel úszót is felkészíti fontosabb versenyekre – követi a felkészülésemet, és tanácsokat ad, ha fordulóponthoz érek a felkészülési időszakban, vagy éppen nagy sikereket érek el.

Laikusként felvetődik bennem a kérdés: vajon melyik színben szeretsz jobban versenyezni?

A kérdés jogos, hiszen a színeknek is fontos pszichológiai szerepük van a sportban. Sorsolással kapjuk, nem mi választjuk, ennek ellenére én mindig pirosban melegtek be.

A piros meleg szín, míg a kék hidegséget és agressziót áraszt ebben a közegben. Nem utolsósorban pedig piros színben nyertem a legtöbb versenyem, ezért is örülök mindig, ha ezt kapom.

Élsportoló lévén, bizonyára határozott terveid vannak a jövőt illetően. Meddig szeretnél versenyezni, mi a végső cél?

Jelenleg a jövő évi Európa-bajnokságra készülök, a fizikai alapozás folyik, erre koncentrálok maximálisan. A sportkaratében alapvetően 30-33 éves koráig tud versenyezni az ember, így még nekem kb. tíz évem van hátra, amely alatt szeretnék minél több világversenyen részt venni, és érmet szerezni. 2011 óta vagyok fekete öves karaté, a versenyzői karrier után további dan fokozatokat szeretnék szerezni.

Az alapszakos diploma megszerzése után mik a terveid?

Mindenképpen szeretnék mesterképzésen továbbtanulni, lehetőség szerint az európai és nemzetközi igazgatás szakon. A külügyi igazgatás, diplomácia és sportigazgatás is érdekel. A sport és jelenlegi tanulmányaim ötvözésének eredményeképpen a jövőben szívesen dolgoznék az Emberi Erőforrások Minisztériumának Sportért és Ifjúságért Felelős Államtitkárságán vagy akár a Magyar Olimpiai Bizottságnál, tevékenységemmel patronálva a karatét. Az egyetemen végzett gyakornoki munkám és a versenyek során meglátogatott nemzetek és kultúrák ismerete pedig jó alapokat nyújtanak ahhoz, hogy kitűzött céljaimat elérhessem.

Lapzártánk előtt kaptuk a hírt, hogy a salzburgi WKF kvalifikációs versenyen Martial felnőtt kategóriában a dobogó harmadik fokára állhatott fel. 2014-ben további két kvalifikációs verseny vár rá, amelyen bizonyíthatja, hogy ott a helye a 2014. évi felnőtt WKF-Európa-bajnokságon. További kitarító felkészülést és sportsikereket kívánunk!

NKE-KOSÁRLABDA

A Nemzeti Községi Egyetem számos sportolási lehetőséget biztosít hallgatóinak. Küzdősportok, futball, röplabda, kondicionálás, az úszásról már ne is beszéljünk. Az egyik legnépszerűbb azonban kétség kívül a kosárlabda.

Az NKE SE szakosztályaihoz csatlakozva a tagok helyenként országos szinten is megmérettethetik magukat. Ezúttal a kosárlabda-szakosztályt mutatjuk be, hiszen idén júniusban jelentette be Magyarország kormánya, hogy 2013 és 2020 között 135 milliárd forintot biztosít a tizenhat kiemelt sportágnak, amelyek között a kosárlabda is szerepel.

Az Egyesült Államokból származó sportág (1891-ben egy kanadai professzornak köszönhetően született meg a kosárlabda) ráadásul a társaságiadó-kedvezményből befolyó összegek egy részéhez is hozzájárulhat a taotámogatás jóvoltából. Többek között ez, illetve a Nemzeti Községi Egyetem női és férfi kosaras játékosállományának magas színvonalú képzettsége tette lehetővé, hogy intézményünk 2013–14-ben női és férficsapatot is indítson az Országos Egyetemi és Főiskolai Bajnokságon (MEFOB). Mivel egy MEFOB-mérkőzésre csapatonként két középiskolás játékos is nevezhető, ezért tulajdonképpen utánpótlás-nevelésről is beszélhetünk. A középiskolások számára ez kiváló lehetőség sportkarrierjük folytatására. Később, majdani hallgatóként az egyetem különböző kedvezményekkel próbálja majd segíteni az aktív sporttevékenységet folytató játékosokat.

A kosárlabda-versenyszakosztály több éve állandó résztvevője a négy ligából álló Budapesti Egyetemi Bajnokságnak (amelyet többször meg is nyert a KTK korábbi csapata), valamint az országos NB II-es bajnokságnak. Jelenleg a férfiak a Budapesti Egyetemi Bajnokság D-, illetve C-ligájában, valamint az NB II-ben szerepelnek, míg a női gárda A-ligás részvétellel és sikerekkel büszkélkedhet.

A kosárlabdával együtt az összes többi választható sportágnak még nagyobb teret biztosít majd a Nemzeti Községi Egyetem új campusának sportcsarnoka, a Ludovika Campus Sportközpont. A tervek szerint közel 1300 néző befogadására is alkalmas, 12 ezer négyzetméter alapterületű létesítmény 2015 szeptemberétől áll majd a Nemzeti Községi Egyetem sportolni vágyó hallgatóinak rendelkezésére. A kiemelt kormányzati beruházásban megvalósuló építkezés a terveknek megfelelően halad, és 2014 tavaszára elkészül a Ludovika Campus főépületének felújítása. A hallgatók az egyetemi campust előreláthatólag 2015 szeptemberétől vehetik majd birtokba.

Szöveg: Forgó Ariel János

Szeretet, éhség

Vadonatúj lapunk első példányai december 10-én jönnek ki a nyomdából, napra pontosan 65 évvel azután, hogy a világ egyik legismertebb dokumentuma, Az emberi jogok egyetemes nyilatkozata napvilágot látott – többek között Eleanor Roosevelt, az Egyesült Államok egykori First Ladyjének hathatós közreműködésével – a minden embert megillető alapvető jogokról. December 10-e azóta az emberi jogok világnapja, hagyományosan ezen a napon osztják ki a Nobel-békedíjat és az ENSZ ötévenként adott emberi jogi díját. A harminc cikkből álló, tömör, de a teljesség igényével született deklaráció legfontosabb elemei az élethez, a szabadsághoz, a biztonsághoz, a művelődéshez, a magántulajdonhoz, a gondolat-, vélemény- és vallásszabadsághoz való jogokat rögzíti, nem törvényerejű és így nem kötelező, de a kötelező erejű ENSZ-egyezmények alapja, és hatásosan lehet vele diplomáciai és erkölcsi nyomást gyakorolni. Az emberi jogok egyetemes nyilatkozata a Guinness-rekordok könyve szerint a világ legtöbb nyelvre lefordított dokumentuma; eddig 337 nyelven és nyelvjárásban vált ismertté.

Van azonban egy másik fordítási rekorder is, amelynek szintén van aktualitása decemberben. Nem dokumentum, hanem könyv, amely a világon a legtöbb kiadást és a legnagyobb példányszámot érte meg, a legtöbbszor lett lefordítva, teljes egészében 469, egyes részei 2527 nyelvre. A Bibliának és Az emberi jogok nyilatkozatának azonban nem csak a nagy példányszám és közismertség a közös pontja.

Bár mi itt, Európában szerencsések vagyunk, mert békés időszakot élünk, de a világ sosem nyugszik. Háborúk dúlnak, terrorfenyegettségben él minden nagyvárosi ember, a harmadik világban éhínség dúl, és ahogy a folyamatosan bővülő hírdömpingből kivehető, frusztrált, kiábrándult emberek járnak köztünk az utcákon.

Az ENSZ a második világháború borzalmainak hatására foglalta össze álláspontját 1948-ban, a vallásos emberek pedig évezredek óta őrzik, ápolják Istennel, Jézussal, a hittel és az erkölccsel kapcsolatos tanait. Mi pedig rohanunk a plázákba ajándékokért...

Pedig ha elolvassuk bármelyiket e tanok vagy iránymutatások közül, és megállnánk ilyenkor decemberben, a hosszú téli estéken elgondolkodva azon, hogy milyen szerencsések vagyunk a világnak e jelenleg békés szegletén, hogy a szeretet, a család, a barátság, a kollegialitás, az emberség nem utolsó pillanatban megvásárolt plüss állatkákon, nyakkendőkön, csecsebecséken múlik, hanem egész éves odafigyelésen, önzetlenségen, kommunikáción, partnerségen. Álljunk meg a Karácsony előtti rohanásban – ne csak Szenteste –, lassítsunk, és fogadjuk meg egész évre, hogy a saját életünkben betartunk valamit azokból a tanításokból, amelyeket e két, emberi világunkat nagyban befolyásoló alaplírium üzen nekünk.

Áldott Karácsonyt kívánok az egész szerkesztőség nevében!

Schulek Csaba
főszerkesztő

PROGRAMAJÁNLÓ – EGYETEMI ESEMÉNYEK

NYÍLT NAP

a Közigazgatás-tudományi Karon

Időpont: 2014. január 8., 11.00–16.30 • Helyszín: NKE KTK Magyar Zoltán előadóterem (Budapest, Ménesi út 5.)
A Nemzeti Községi Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán ezen a napon az érdeklődők részletes és hasznos tájékoztatást kapnak a kar képzéseiről és az egyetem nyújtotta lehetőségekről.

14. EDUCATIO

Nemzetközi Oktatási Szakkiállítás

Időpont: 2014. január 16–18. • Helyszín: Papp László Budapest Sportaréna
A kiállítás a magyar oktatás legjelentősebb és legrangosabb, éves szakmai seregszemléje. A rendezvényre mintegy 200 kiállítót és 30 ezer látogatót várnak.

A kiállítók között lesz a Nemzeti Községi Egyetem is, amelynek standján hasznos információkkal és programokkal várják az érdeklődőket.

NYÍLT NAP

a Nemzeti Községi Egyetemen

Időpont: 2014. január 24., 10.00–14.00 • Helyszín: Nemzeti Községi Egyetem (Budapest, Hungária krt. 9-11.)
A rendezvényen bemutatkoznak a Nemzeti Községi Egyetem karai, intézetei. Az érdeklődők megismerkedhetnek az egyetem sokrétű képzési rendszerével.

„NEM SZERETNÉK SZÍNÉSZKEDNI”

Bár olykor a mentorok hiányolják az intenzívebb érzelmeket, Csordás Ákos elhatározta, önmagát fogja adni az X-Faktorban. Nem akar színészkedni. Ezzel pedig úgy tűnik, hogy a közönség szimpátiáját is elnyerte, hiszen egyetemünk rendészettudományi karos hallgatója az „év legjobb férfihangjaként” zárta a versenyt.

Szöveg: Takács Péter

A sokadik generációját éli az X-Faktor, de hasonló hagyományokra tekinthet vissza a Megasztár, a Csillag születik, és itt van a The Voice is. Hány sztárt bír el egy akkora poppiac, mint a magyar?

Ezen én is sokat gondolkodtam. Azt veszem észre, hogy ha az ember nem tesz bele elég munkát, hamar lecseng a siker. Főleg, ha nem törekszenek arra, hogy minél több új dalt készítsenek. Nagy koncertek helyett feldarabolják magukat. Nekem az a célom, hogy példaképeimhez, Caramelhez és Ákoshoz hasonlóan nagyon sok munkát fektessenek ebbe.

A dalokat, amelyeket az X-Faktorban énekelsz, te határozod meg?

Ez úgy zajlik, hogy én előllok húsz-harminc dallal, ebből a stábnal kiválogatjuk azokat, amelyek szóba jöhetnek. Ezeket felénekelem egy kis kamerába, megnézik a zenei szerkesztők és a műsorkészítők. Amiről úgy tűnik, „jól áll”, érdemes vele foglalkozni. Ezekből választjuk ki a konkrét dalokat egy-egy show-ra.

A kapcsolat a mentoroddal csak a show-nak szól, vagy valóban jóban vagytok?

Nagyon szerencsés vagyok Gabival. (Tóth Gabi – a szerk.) Már tíz éve van színpadon, és pontosan tudja, milyen nehézségei vannak egy pályakezdőnek. Nemcsak ami a szakmai dolgokat illeti, a lelki viszontagságokat is segít átvészelni. Pontosan tudja, min megyünk át. A külső szemlélő csak annyit lát, hogy kimegyünk a színpadra, és tapsolnak nekünk. Holott emögött nagyon komoly munka van. Gabi és énektanárom közös munkája minden hétvégi dal. Nagyon erős párost alkotnak, akikkel élvezet együtt dolgozni. Az is előfordul, hogy a mentorommal műsoron kívül találkozunk, a múltkor például Tóth Vera koncertjére mentünk el más x-faktorosokkal együtt. Mivel nagyon sok időt töltünk együtt, ez már nemcsak egy mentor-mentorált kapcsolat, inkább baráti viszony.

Szombaton és vasárnap este, abban a két-három percben, amíg a színpadon vagy, mennyi vagy te, és mennyi a koreográfus, a stylist, a rendező, az énektanár stb.?

Ebben a műsorban sokat számít a karakter. Nagyon meglátszik valakin, ha olyan ruhát vesz fel, amelyikben nem érzi jól magát. Az első show-ban a Superstitiont énekeltem, a huszas-harmincas évek szicíliai szeszcsempészének néztem ki. Nekem borzasztóan bejött ez az öltözködési fling, talán ezért is sikerült annyira jól az az első dal. Számít, hogy az ember jól érzi-e magát a bőrében. Úgy jöttem ebbe a műsorba, hogy nem szeretném magam megjátszani, nem szeretnék belebújni semmilyen szerepbe, amelyikben nem érzem jól magam. Ez azért is van, mert nem akarok pofára esni a későbbiekben: valamit látnak a tévében, azután szembesülnek azzal, hogy milyen is vagyok a valóságban, ha találkozunk velem. Egyes dalokból, amelyeket előadok, hiányolják a lelket. Én viszont erre azt mondom, hogy nekem így őszinte. Nem szeretnék színészkedni.

A rendészeti karrier most parkoló pályára került?

Ezt a két félévet most kihagyom. Jövő szeptembertől azonban mindenképpen szeretném folytatni. Van még két évem az alapképzésből, és a mesterképzésben való részvételt se zárom ki. A biztonsági szakirány érdekel, és talán a későbbiekben valamilyen jogi sulit is elvégezek majd.

NEMZETKÖZI KARRIERRE KÉSZÍT FEL A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nemzetközi Intézete felvételt hirdet a 2014/2015. tanévtől a nemzetközi közzolgálati kapcsolatok mesterképzési szakára (NKK MA).

A képzés 4 féléves, és mesterfokozatú (MA) végettségét ad.

A képzés célja olyan szakértők képzése, akik képesek a nemzetközi és az európai uniós szervezeteknél, a hazai központi és helyi közigazgatásban, a külügyi, védelmi és rendvédelmi igazgatásban nemzetközi vonatkozású feladatok ellátására.

A mesterképzési szakot figyelmedbe ajánljuk, ha:

- érteni és értelmezni kívánod nemzetközi és európai integrációs folyamatokat,
- részt akarsz venni nemzetközi szervezetek és intézmények tevékenységében,
- érteni akarsz a biztonságot fenyegető kihívásokat, veszélyeket,
- vagy csak egyszerűen érdekel a diplomácia és a nemzetközi kapcsolatok világa.

Bizonytalan vagy? Nem kell azonnal döntened, szakosodj a képzés folyamán.

Inkább a nemzetközi kapcsolatok érdekel?

- Válaszd a nemzetközi közigazgatási tanulmányok szakirányt!

Szívesen tanulmányoznád a biztonsági tanulmányok nemzetközi vonatkozásait?

- Válaszd a biztonsági tanulmányok szakirányt!

Érdekelnek a biztonsági kérdések, de inkább a rendészeti terület?

- Válaszd a rendészeti tanulmányok szakirányt!

Kipróbálnád magad EU tanulmányokban?

- Válaszd az Európa tanulmányok szakirányt!

Jelentkezz, ha:

- van egy államilag elismert felsőfokú nyelvvizsgád és
- már rendelkezel egy alapképzésben (főiskolai képzésben), vagy mesterképzésben (egyetemi képzésben) szerzett oklevéllel*.

Jelentkezési határidő:

2014. február 15. (Felsőoktatási Felvételi Tájékoztatóban meghatározottak szerint)

További kérdésed van? Keresd meg a Nemzetközi Intézetet az alábbi elérhetőségeken:

<http://nit.uni-nke.hu/> | Tel.: +36-1-432-9059 | Email: tanulmanyi.nit@uni-nke.hu

* A bemenethez feltétel nélkül elfogadott szakok: a Nemzeti Közzolgálati Egyetem és jogelőd intézményeinek bármely főiskolai képzésében, egyetemi képzésében, alapképzési szakán, mesterszakán szerzett felsőfokú végzettség. Amennyiben nem ilyen oklevéllel rendelkezel, a felvételi lehetőséggel kapcsolatban kérünk, hogy érdeklődj a megadott elérhetőségeken. A bemeneti feltételekről részletesen rendelkezik továbbá a közigazgatási felsőoktatás alap- és mesterképzési szakjainak képzési és kimeneti követelményeiről szóló 24/2013. (X. 2.) KIM rendelet 3. sz. melléklete.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem első ruhakollekciója!

Keressétek az egyetemi értékesítési pontokon!

NKE Szolgáltató Nonprofit Kft.

